

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
Mezőgazdasági Genetikai Erőforrások Igazgatóság
Vetőmag-felügyeleti Szakterület

FÉMZÁROLÁSI SZABÁLYZAT

7. kiadás

Budapest, 2023. január
Érvényes: visszavonásig

Várszegi Gábor
MGEI igazgató

„(1) Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.

(2) Az (1) bekezdés szerinti jog érvényesülését Magyarország genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és az ivóvízhez való hozzáférés biztosításával, a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával, valamint a környezet védelmének biztosításával segíti elő.”

(Magyarország Alaptörvénye, XX. cikk)

Tartalom

Bevezetés.....	5
Szabványok	7
1. Fogalommeghatározások.....	9
2. A fémzárolás	13
2.1. A fémzárolással kapcsolatos kötelezettségek.....	13
3. A fémzárolás folyamata.....	14
3.1. A fémzárolás előkészítése	14
3.2. Mintavétel.....	14
3.3. Laboratóriumi vizsgálatok.....	19
3.4. Okmányok kiadása	20
3.5. Kisparcellás fajtakitermesztés	21
4. Szántóföldi növényfajok fémzárolása	24
4.1. Fémzárolás előkészítése	24
4.2. Mintavétel.....	27
4.3. Laboratóriumi vizsgálat.....	27
4.4. Okmányok kiadása	28
4.5. Kisparcellás fajtakitermesztés	28
5. Burgonya vetőgumó fémzárolása.....	29
5.1. Fémzárolás előkészítése	29
5.2. Mintavétel.....	30
5.3. Gumóvizsgálat.....	31
5.4. Okmányok kiadása	31
5.5. Kisparcellás fajtakitermesztés	32
5.6. Fémzárolás speciális esetei.....	32
6. Zöldség vetőmagok fémzárolása	34
6.1. Fémzárolás előkészítése	34
6.2. Mintavétel.....	37
6.3. Laboratóriumi vizsgálat.....	37
6.4. Okmányok	38
6.5. Kisparcellás fajtakitermesztés	38
7. Egyéb fajok minősítése	39
7.1. Alternatív zöldségek.....	39
7.2. Gyógynövények.....	40

7.3. Virágok.....	40
7.4. Fa és cserje fajok.....	40
8. Címkehasználat	41
8.1. A címkék beszerzése és kezelése	41
8.2. A függőcímkék kitöltésének általános szabályai.....	41
9. Szürke címkés fémzárolás	44
10. Általánostól eltérő zárasi módok.....	45
11. Engedélyköteles fémzárolások.....	46
11.1. Csírázókéesség tekintetében meg nem felelő tételek engedményezése (csak szántóföldi fajokra vonatkozik).....	46
11.2. A csírázókéességi vizsgálat befejezését megelőző forgalmazás	47
11.3. Fajtajelöltek fémzárolása továbbssaporítási célra.....	48
11.4. Fajtajelöltek fémzárolása kísérleti célra	48
11.5. Lefokozás lehetőségei	50
11.6. Biovetőmag (ökológiai előállításból származó vetőmag) fémzárolása.....	50
12. Import vetőmag	52
13. Reexportra szánt vetőmagtétélek	56
14. Export fémzárolás	56
15. Keverékek fémzárolása	57
15.1. Sugárkezelt magkeverék.....	57
16. Fémzárolt vetőmagvak kiserelése	58
17. Növényvédelmi előírások.....	61
17.1. Növényútlevél	61
17.2. Csávázószer jelölések a csomagolási egységeken.....	62
18. Ismételt minőségellenőrzés	65
19. Címek	66
20. Fémzárolással kapcsolatos hatósági ellenőrzések	67
1.sz. melléklet: Egyenlősített harmadik országok.....	68
2.sz. melléklet: Kérelem a csírázókéességi vizsgálatok befejezését megelőzően forgalomba hozott vetőmagvak engedélyezéséhez	69
3.sz. melléklet: Vetőmagvizsgálati értesítés	70
4. sz. melléklet: Kereskedelmi szaporítási fokra fémzárolható fajok.....	71
5. sz. melléklet: Standard zöldség vetőmag szaporító és forgalmazás kérelem.....	72
6. sz. melléklet: Fajtajelöltek fémzárolása kísérleti célra.....	73

Bevezetés

Magyarországon csak fémzárolt vetőmag hozható forgalomba.

A 2003. évi LII. törvény a hatósági kötelezettségek ellátására a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalt (továbbiakban: Nébih) jelöli meg. A Nébih Mezőgazdasági Genetikai Erőforrások Igazgatóság (továbbiakban: MGEI) a kijelölt hatóság a jogszabályokban meghatározott hatósági feladatok végrehajtására.

Az MGEI a kijelölt feladatot a Vetőmagfelügyeleti Szakterület, a Vetőmag Felügyeleti és a Növénytermesztési Nyilvántartási Osztály látja el. A közigazgatási rendszer szerint helyi illetékességgel hét vármegyei kormányhivatal Vetőmag- és Szaporítóanyag-felügyeleti Osztályai végzik a fémzárolással kapcsolatos helyi feladatokat, a Nébih MGEI szakmai irányításával.

A fémzárolásokat az országban jelen Fémzárolási Szabályzatba foglaltak szerint kell elvégezni, alkalmazása a fémzárolás során valamennyi érintett fél számára kötelező.

A Szabályzat bárki számára hozzáférhetően közzétételre kerül a Nébih honlapján.

Budapest, 2023. január

Várszegi Gábor
igazgató

Előzmények:

II/3-304/1987 Útmutató a vetőmagvak mintázásához, fémzárolásához, vizsgálatához és minősítéséhez, NÖMI, 1987

Útmutató a vetőmagvak mintázásához, fémzárolásához, vizsgálatához és minősítéséhez, MMI, 1992

Fémzárolási Szabályzat, MgSzH, 2009

Fémzárolási Szabályzat, Nébih, 2012

Fémzárolási Szabályzat, Nébih, 2014

Fémzárolási Szabályzat, Nébih, 2020

Jogszabályok és kapcsolódó szabványok

Hazai jogszabályok

2003. évi LII. Törvény „A növényfajták állami elismeréséről, valamint a szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról”, továbbiakban Tv.

40/2004. (IV. 7.) FVM rendelet „A növényfajták állami elismeréséről”

48/2004. (IV. 21.) FVM rendelet „A szántóföldi növényfajok vetőmagvai előállításáról és forgalomba hozataláról”, továbbiakban szántóföldi vhr.

50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet „A zöldség szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról”, továbbiakban zöldség vhr.

45/2008. (IV. 11.) FVM rendelet „A dísnövény szaporítóanyagok forgalomba hozataláról”, továbbiakban dísnövény vhr.

7/2001(I.17.) FVM rendelet a növényegészségügyi feladatok végrehajtásának részletes szabályairól

22/2012. (II. 29.) Korm. rendelet a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatalról

383/2016. (XII.2.) Korm. rendelete a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről

2016. évi CL. törvény „Az általános közigazgatási rendtartásról”, a továbbiakban ÁKR

369/2004. (XII. 26.) Kormány rendelet "A szaporítóanyagokkal kapcsolatos minőségvédelmi bírság megállapításáról"

63/2012. (VII. 2.) VM rendelet „A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal, valamint a vármegyei kormányhivatalok mezőgazdasági szakigazgatási szervei előtt kezdeményezett eljárásokban fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékéről, valamint az igazgatási szolgáltatási díj fizetésének szabályairól”

Kapcsolódó EU jogszabályok:

66/401/EEC- A Tanács 1966. június 14-i 66/401/EGK irányelve a **takarmánynövény-**vetőmagok forgalmazásáról

66/402/EEC- A Tanács 1966. június 14-i 66/402/EGK irányelve a **gabona** vetőmagok forgalmazásáról

2002/54/EC- A Tanács 2002. június 13-i 2002/54/EK irányelve a **cukor- és takarmányrépa** vetőmag forgalmazásáról

2002/55/EC- A Tanács 2002. június 13-i 2002/54/EK irányelve a **zöldség** vetőmag forgalmazásáról

2002/56/EC- A Tanács 2002. június 13-i 2002/54/EK irányelve a **burgonya** vetőgumó forgalmazásáról

2002/57/EC- A Tanács 2002. június 13-i 2002/57/EK irányelve az **olaj- és rostnövények** vetőmagjának forgalmazásáról

1107/2009/EK a **növényvédőszerek** forgalomba hozataláról

Szabványok

MSZ 7145:2007 A mezőgazdasági és a kertészeti növényfajok vetőmagvai

MSZ 6354-2:2001 Vetőmagvizsgáló módszerek, Tisztaság és idegenmag tartalom vizsgálat, ezermagtömeg, csíraszám, méret, osztályozottság és térfogattömeg meghatározása

MSZ 6354-3:2008 Vetőmagvizsgáló módszerek, Csírázóképeség meghatározása

MSZ 6354-4:2009 Vetőmagvizsgáló módszerek, Biokémiai életképesség vizsgálata

MSZ 6354-5:2002 Vetőmagvizsgáló módszerek, Magegészség vizsgálatok

MSZ 6354-6:2001 Vetőmagvizsgáló módszerek, Faj- és fajtaazonosság laboratóriumi vizsgálata

MSZ 6354-7:2001 Vetőmagvizsgáló módszerek, Nedvességtartalom meghatározása

MSZ 6354-9:2016 Vetőmagvizsgáló módszerek, Csíranövények értékelése

MSZ 13385-2:1992 Erdészeti, gyümölcs- és díszfaiskolai vetőmagvak. Fémzárolás, minősítés és tárolás

MSZ 20476:2008 Kisparcellás fajtaazonosító vizsgálat

ISTA Szabályzat (International Rules for Seed Testing) adott évben érvényes kiadása

Kapcsolódó szabályzatok

Átruházott jogkörben végzett szántóföldi ellenőrzés és minősítés szabályzata

Átruházott jogkörben végzett mintavétel szabályzata

Átruházott jogkörben végzett vetőmagvizsgálat szabályzata

Kisparcellás fajtaazonosító kitermesztés szabályzat

Útmutató automata mintavevő engedélyezéséről

Útmutató a vetőmagtétel GMO ellenőrzéséhez

A szövegben használt rövidítések:

Nébih MGEI - Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Mezőgazdasági Genetikai Erőforrások Igazgatóság

Nébih MGEI Vetőmagfelügyeleti Szakterület – Nébih MGEI Vetőmag Felügyeleti Osztály (VFO) és Növénytermesztési Nyilvántartási Osztály (NÖNYO)

Nébih ÉLI KVL - Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági Laboratórium Igazgatóság Központi Vetőmagvizsgáló labor

Nébih ÉLI VVL - Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági Laboratórium Igazgatóság Velencei Virologiai labor

VMKH VSZFO - Vármegyei Kormányhivatal Vetőmag- és Szaporítóanyag-felügyeleti Osztály

Nébih ÉTbI - Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Élelmiszer- és Takarmánybiztonsági Igazgatóság

1. Fogalommeghatározások

alaplanta: a tételből csomagolási egységenként vett összes rész minta összeöntéséből alapos keveréssel készített homogén átlagminta,

becsült vetőmagtermés: a szaporítótábla szántóföldi ellenőrzések során alkalmasnak minősített növényállományából becsléssel megállapított nyers vetőmagtermés mennyisége; burgonya esetében az alkalmasnak minősített növényállományból a vetőgumó-méretű, az étkezési burgonyának minősülő, továbbá a vetőgumóméret alatti gumók együttes mennyisége,

bejelentő: olyan természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, aki fajta állami elismerése iránti kérelmet nyújt be.

céltermeltetés: tagállamokon kívüli ország természetes vagy jogi személyével, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaságával kötött szerződés alapján Magyarország területén szaporítóanyag termesztése azzal a céllal, hogy az előállított szaporítóanyag teljes mennyiségét az Európai Unió területéről kiszállítsák.

címke: a vetőmagtétel azonosító adatait és hiteles zárását bizonyító okmány, egyedi azonosító jel, amely a tétel minden göngyölegegységén rajta van, és a növény-egészségügyi jogszabályokkal összhangban egyes növényfajok esetében egyúttal növényútlevélként is szolgál,

csávázott vetőmag: növényvédő szeres felületi kezelésben részesített vetőmag,

csírázóképeség: a fajazonos, tiszta magvakból a legkedvezőbb laboratóriumi feltételek között végzett, csíráztatással, meghatározott idő alatt nyert teljes értékű, ép csíranövények száma darabszázalékban kifejezve,

ELISA-teszt: szerológiai módszereken alapuló vírusdiagnosztikai módszer, amely alkalmas a tüneteket nem mutató vírusfertőzés kimutatására is,

ellenőrzési minta: a forgalomba hozott vetőmag minőségének ellenőrzése céljából állami szerv által hatósági jogkörben vett minta,

fajtafenntartó: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, aki a növényfajta változatlan formában való megőrzését, fenntartását végzi, és gondoskodik a szaporításához szükséges kiindulási anyag folyamatos előállításáról, vagy aki a növényfajta fenntartásáért felelős.

fajazonos tiszta magvak: a vizsgált fajhoz tartozó érett, sértetlen magvak, valamint azok az aszott, éretlen, törött és sérült magvak, amelyek nagyobbak eredeti nagyságuk felénél, és amelyek a vonatkozó előírások szerint tiszta anyagnak minősülnek,

fémzárolt tétel: az előírások szerinti tömegben és módon lezárt, mintavételezett, megvizsgált és alkalmasnak minősített tétel, amelynek csomagolási egységei egyöntetű vetőmagot, illetve szaporítóanyagot tartalmaznak, és azonosító jelzésük azonos,

fémzároltató: vetőmag-előállító, aki a fémzárolásra előterjesztett vetőmagtétel tulajdonosa vagy annak megbízottja,

fémzárolás: a minősített szaporítóanyag-tétel csomagolási egységének oly módon történő lezárása fémzár vagy azt helyettesítő más anyag vagy módszer alkalmazásával, hogy a csomagolási egység megsértése nélkül a tételhez hozzáférni ne lehessen.

géntechnológiával módosított szervezettel szennyezett vetőmag: az a vetőmag, amely

- a) Európai Unióban engedéllyel nem rendelkező,
- b) az Európai Unióban termesztési célú felhasználásra ki nem terjedő engedéllyel rendelkező, vagy
- c) az Európai Unióban termesztési célú engedéllyel rendelkező, de védzáradáki eljárás alatt álló géntechnológiai módosítás által megváltozott génállományú természetes szervezetet tartalmaz, illetve ilyen természetes szervezetből áll.

gumóvizsgálat: a burgonya-vetőgumó felületén és belsejében mutatkozó hibák, egyes kórokozók és károsítók megállapítása érzékszervi (helyszíni) vagy mikroszkópos (laboratóriumi) vizsgálattal, valamint a gumók méret szerinti megoszlásának meghatározása négyzetes mérce alkalmazásával,

gyomnövények: a vetőmag-szaporító táblán kultúrnövényként nem termesztett növények és azok magvai, termései, hagymái vagy gumói,

hibrid vetőmag (F1): két vagy több szülői komponens meghatározott kereszteződéséből előállított vetőmag,

hiteles minta: a hatóság által vagy az érdekelt felek — a vevő és az eladó — által közösen vett minta,

hivatalos minta: az e rendeletben foglaltak szerinti, meghatározott személy által vett minta, amely a mintavétel célja szerint minősítő vagy ellenőrzési minta lehet,

ISTA (International Seed Testing Association): Magvizsgálók Nemzetközi Szövetsége, amely kötelező vizsgálati módszereket ír elő, és ezek alkalmazására felhatalmazást ad, akkreditál,

keményhéjú magvak (keményhéjúság): maghéjukon vizet át nem eresztő, ezért nem csírázó magvak,

kereskedelmi vetőmag: barna címkés, az EU irányelvekben megnevezett fajmegjelöléssel zárható vetőmagtétel kategóriája,

laboratóriumi minta: az alapmintából képzett, hivatalos vizsgálatra beküldött minta,

magán minta: minden olyan minta, amely a hivatalos és a hiteles minta feltételeinek nem felel meg,

minősített vetőmag: az a vetőmag, amely a jogszabályban meghatározott vetőmag-minősítési eljárásban vagy annak valamely részfolyamatában részesült,

minősítő minta: a vetőmag forgalomba hozatalt megelőző vetőmag-minősítés céljára vett minta,

mintavétel: az a művelet, amelynek során a vetőmagtételből meghatározott módon, dokumentáltan olyan kisebb mennyiséget (mintát) veszünk, amely hűen tükrözi az egész tétel átlagos összetételét és minőségét,

nemesítő: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, aki az adott fajtát maga nemesítette vagy felfedezte és továbbfejlesztette, vagy annak munkáltatója, amennyiben munkaviszonyból folyó kötelessége a nemesítés, vagy felfedezés és továbbfejlesztés vagy a munkájára megbízást adó, vagy örököse, illetve jogutódja.

nehezen tisztítható idegen magvak: a termesztett növény magjából — hasonló vagy azonos alak, méret, sűrűség, illetve egyéb ok miatt — a vetőmag tisztítása, szétválasztása során nehezen elkülöníthető magvak,

nem véglegesen minősített vetőmag: a szántóföldi ellenőrzésben részesült alkalmas minősítésű tábla magtermése, melynek igazoló okmányai forgalomba hozatalra nem jogosítanak,

növényfajta: növények egy botanikai taxonon belül ismert legalacsonyabb szintű csoportja, amely nemesítői tevékenység eredményeként jött létre, és

- a) egy genotípus vagy genotípusok kombinációja által meghatározott tulajdonságokkal jellemezhető,
- b) más növénycsoportoktól legalább egy tulajdonság kifejeződése alapján megkülönböztethető,
- c) valamint továbbszaporítása során tulajdonságait változatlanul megőrzi, és ezáltal ugyanazon egységnek tekinthető.

nyers vetőmag: vetési célra betakarított tisztítatlan vagy előtisztított mag,

osztályozott vetőmag: egy, illetve két méretfrakcióra bontott vetőmag,

szaporulati fok: a továbbszaporítás során a kiindulási anyaghoz viszonyított leszármazási szint, amely az egymás utáni ismert elszaporítások számát fejezi ki.

szántóföldi ellenőrzés: a vetőmag-minősítés része, a szaporító tábla növényállományának a tenyészidő meghatározott szakaszaiban előírt értékmeghatározó tényezők és hivatalos morfológiai leírások alapján végzett vizsgálata; a szántóföldi ellenőrzés során elbírálásra kerül, hogy a növényállomány megfelel-e a vetőmag-szaporításra vonatkozó előírásoknak,

származási bizonylat: a felhasznált vetőmag származását, fajtát, fajtáját, szaporítási fokát, tömegét és minőségét igazoló okmány,

szürke címke: nem véglegesen minősített, de szántóföldi ellenőrzés és minősítés alapján fajtaigazolt vetőmag fémzárolásakor használt megjelölés,

tisztaság: fajazonos tiszta mag aránya, amelyet adott magtömegből tömeg %-ban határoznak meg,

vetőmag: generatív szaporítóanyag, ideértve a burgonya és a csicsóka vetőgumót is.

vetőmag-szaporítás fokai és jelölésük:

Szuperelit (SE) (Prebázis PB): az elitet megelőző generáció, illetve generációk, amelyet, illetve amelyeket a nemesítő felelősségével — fajtafenntartásra elfogadott gyakorlat szerint — állítottak elő továbbszaporításra,

Elit (E) (Bázis B): a szuperelit vagy a nemesítő felelősségével – a fajtafenntartás elfogadott gyakorlata szerint – előállított vetőmag továbbszaporítása, hibrid vetőmag-előállításra kiadott szülői komponens vetőmagja,

I. szaporítási fok (1. generáció), I. fok: amelyet közvetlenül az elit vetőmagból, illetve – amennyiben a nemesítő vagy fajtafenntartó úgy rendelkezik – a hivatalos szántóföldi ellenőrzésben és minősítésben, valamint hivatalos fémzárolásban részesült SE generáció vetőmagjából állítottak elő,

II. szaporítási fok (2. generáció), II. fok: amelyet közvetlenül az elit vetőmagból, illetve – az I. szaporítási fok minősített vetőmagjából, amennyiben a nemesítő vagy fajtafenntartó úgy kívánja – a hivatalos szántóföldi ellenőrzésben és minősítésben, valamint hivatalos fémzárolásban részesült SE vetőmagból állítottak elő,

III. fok (3. generáció): amelyet közvetlenül az elit, I. vagy II. fokból, illetve – amennyiben a nemesítő vagy fajtafenntartó úgy kívánja – a hivatalos szántóföldi ellenőrzésben és minősítésben, valamint hivatalos fémzárolásban részesült SE vetőmagból állítottak elő,

vetőmag előállító: külön jogszabályban meghatározott feltételeket teljesítő természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, aki a növényfajta vetőmagjának szaporítására, vegetatív szaporító alapanyagának és ültetési anyagának előállítására, feldolgozására, forgalomba hozatalára jogosult, illetve a szaporítóanyag-minősítési eljárást kezdeményezi.

vetőmag feldolgozó: az előírt személyi és tárgyi feltételekkel rendelkező természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, aki, illetve amely a betakarított nyers magtermést tisztítótelepi feldolgozással fémzárolásra előkészíti,

vetőmag forgalmazó: az a külön jogszabályban meghatározott feltételeket teljesítő természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, aki szaporítóanyagot értékesítési céllal készletez, bemutat, eladásra felkínál, vagy más részére elad.

vetőmag forgalomba hozatal: vetőmag készletezés, -bemutatás, eladásra való felkínálás, eladás vagy szállítás más részére bármilyen formában.

vetőmag minősítés: hazai és nemzetközi előírások szerinti és a külön jogszabályban meghatározott módon, állami felügyelettel végzett ellenőrzési eljárás.

vetőmagminősítő bizonyítvány: a fémzárolt vetőmagtételre vonatkozó okirat, amely tartalmazza a tétel adatait és igazolja a forgalomba hozatal feltételeinek való megfelelését,

vetőmagtétel azonosító jelzése: a vetőmagtétel — az egy tételhez tartozó valamennyi göngyöleg azonos — azonosító száma,

vetőmagvizsgálat: a vetőmag értékét meghatározó tulajdonságok laboratóriumi vizsgálata,

vizsgálati minta: a laboratóriumi minta osztásából származó minta, amelyből az előírások szerinti vizsgálatokat végzik,

vetőmagtermesztő: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, aki, vagy amely a szántóföldön, vagy szaporítóanyag-előállító berendezésben növényfaj, vagy növényfajta vetőmagjának szaporítását végzi

2. A fémzárolás

Magyarországon árutermesztésre és továbbszaporításra forgalomba kerülő, továbbá minden export és import vetőmag tételt hivatalosan fémzárolni kell szántóföldi növényfajok esetében. Zöldség fajok esetében az elit és certifikált minősítést az illetékes VMKH VSZFO végzi. A standard minősítés saját jogon történik Magyarország területén a fémzárolás a területileg illetékes VMKH VSZFO feladata.

A fémzárolás során a mintavevő ellenőrzi a vetőmagtétel fémzárral, illetve azzal egyenértékű, eltávolításkor megsérülő azonosító jellel, függőcímkével lezárt állapotát és a vetőmagtételt hivatalosan megmintázza. A hivatalos vetőmagvizsgálati laboratórium megvizsgálja a mintát, és amennyiben a vizsgálati eredmények alapján a tétel a jogszabályokban foglalt feltételeknek megfelel, valamint élő állati kártevőtől mentes, a tétel forgalomba hozható a kiadott hivatalos vetőmagminősítő bizonyítvány kíséretében.

A fémzárolt tétel minden egyes csomagolási egységén a zárás magában foglalja a tétel azonosítására szolgáló és a tétel azonosító adatait tartalmazó, egyéni sorszámmal ellátott hivatalos címkét.

2.1. A fémzárolással kapcsolatos kötelezettségek

2.1.1. A Nébih MGEI felelős a fémzárolási tevékenység szakmai koordinálásáért:

- a címkék beszerzéséhez szükséges beszerzési eljárásokért, a címkenyomtatáshoz használható számítógépes programért és annak karbantartásáért;
- a nemzetközi bizonyítványok kiadásáért, az azzal kapcsolatos laboratóriumi vizsgálatok elvégzéséért;
- a feladat elvégzésre feljogosító oktatások és vizsgák megszervezéséért, a felhatalmazások kiadásáért és a kapcsolódó nyilvántartások naprakész vezetéséért;
- a felhatalmazott mintavevők részére a törzsszámok kiadásáért és nyilvántartásáért

2.1.2. A VMKH VSZFO felelősök illetékességi területükön:

- valamennyi előterjesztett vetőmag tétel mintázásáért és fémzárolásáért;
- belföldi tételek minősítő laboratóriumi vizsgálatok elvégzéséért és a minősítő okmányok kiadásáért;
- a törzsszámok használatának felügyeletéért és ellenőrzéséért

2.1.3. A fémzároltató felelős a fémzárolásra előterjesztett vetőmag tétel

- okmányainak meglétéért;
- homogenitásáért;
- mintavételre való előkészítéséért;

valamint a laboratóriumi és fajtakitermesztési minták vizsgálati helyre történő továbbításáért.

A jelen Szabályzatban hivatkozott nyomtatványok vagy a mellékletben megtalálhatók vagy elérhetők és letölthetők a Nébih honlapjáról: portal.nebih.gov.hu

3. A fémzárolás folyamata

3.1. A fémzárolás előkészítése

A fémzárolás folyamata a tétel címke megrendelésével kezdődik, amit személyesen, levélben vagy elektronikus úton kell a V114, V314 okmányon benyújtani az illetékes VMKH VSZFO felé. A fémzárolás várható időpontját a vetőmag előállítójának a fémzárolást megelőző hét utolsó munkanapjáig kell kezdeményeznie V113, V313-as nyomtatványon. A VMKH VSZFO a fémzárolást a bejelentéstől számított 8 napon belül elkezd.

A fémzároláshoz szükséges dokumentumok:

- a.) Belföldi szaporításokhoz alkalmas minősítésű szántóföldi jegyzőkönyv piros „A” példánya.
- b.) Importnak minősülő tételeknél (ld. 13. fejezet, 1.sz melléklet) és egyéb tételeknél (céltermeltetés esetében is): ISTA narancsbizonyítvány, fajtaigazolás, címke és ahol jogszabályi előírás GMO státusz igazolás (kukorica, szója, káposztarepce).
- c.) Egyedi szaporítási engedély esetén az engedély becsatolása.

A felsorolt dokumentumokat a fémzároltatónak kell bemutatnia és a fémzárolónak minden tételnél ellenőriznie kell. Különös figyelemmel kell elvégezni a szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyv piros példányán lévő tényleges termés közlését, többletermés igazolását, a fémzárolandó tételek tömegének ellenőrzését.

A dokumentumok a fémzároltatónál maradnak.

Előterjesztési füzet és a fémzárolási megrendelő egyeztetése.

A címke a Nébih és a VMKH VSZFO által végzett fémzárolás szántóföldi fajok, hivatal által zárt standard és hivatal által végzett alternatív fajok zárása esetében a fémzárolást igazoló okmány, mely a fémzár része, a Nébih tulajdona és a vetőmagtétel azonosító jelzéseit tartalmazza. A vetőmagot tartalmazó minden csomagolási egységre eltávolításkor megsemmisülő módon kell elhelyezni varrással, kötéssel, vagy ragasztással. A függőcímkén szereplő azonosító adatok kitöltése a hivatal feladata, illetve a hivatal által meghatalmazotti körben a VMKH VSZFO felügyelete mellett, a VMKH VSZFO vezetőjének engedélyével a vetőmag feldolgozó is végezheti. Az előkészített függőcímkék fémzárolás helyére történő kiszállítása a fémzároltató feladata.

3.2. Mintavétel

A fémzároltató kötelessége felkészülni a mintavételre rendszeresen vezetett előterjesztési füzetrel és saját eszközökkel (papírtasakok, elkülönített helyiség és szükség esetén kisegítő munkaerő biztosítása a fémzároláshoz). A fémzárolás a helyszínen a fémzárolási megrendelő és a szükséges okmányok, előterjesztési füzet (fémzárolás időpontja, fémzárolási szám, faj, fajta, szaporítási fok, göngyöleg db, tömeg kg, fémzároltató neve, címe, címke típusa, címke sorszáma, minősítés, megjegyzés rovat) egyeztetésével és ellenőrzésével kezdődik. Ezt követi a tétel raktárban történő beazonosítása, a mintavétel szerinti megközelíthetőségének elbírálása, majd a mintavétel szabvány szerinti végrehajtása.

A mintavétel során ellenőrizni kell a címkesorszámok folytonosságát, valamint a címkék valódiságát, épségét, az egyszeri varrás nyomát.

A felhasznált címkéken előző használatnak nyoma nem lehet. Javítás kizárólag az óriás göngyölegek utolsó csomagolási egységein megengedett. Az utolsó göngyöleg tényleges súlya javítható, amennyiben nem éri el a tétel többi egységének a súlyát.

Információs jellegű magáncímke, bel- és külföldi cégek saját címkéje csak a hivatalos címke mellé helyezhető el. Erről a Nébih MGEI-vel külön egyeztetni kell.

Az egy tételben zárható tömeg +5% tűréshatárt figyelembe véve nem haladhatja meg a fajonként előírt maximális tömeget. (Eltérő lehet a szürke címke használata, lásd jelen Szabályzat 9. fejezet.)

A törvényben és rendeleteiben előírt zárási követelmények:

- a.) anyagában zárt csomagolási egység, például konzervdoboz, ragasztott vagy hegesztett zsák, zacskó,
- b.) az önzáró szelepes zsák, ha a szelep nem nagyobb, mint a zsák szélességének 20 %-a,
- c.) az átkötött zsák szűrőkötéssel felhelyezett zárral és címkével,
- d.) bármely nyitásra sérülő kötés függőcímkével és fémzárral lezárva,
- e.) a zárszalag,
- f.) a varrás fémzárral lezárva,
- g.) a varrás téphetetlen függőcímke vagy öntapadós címke átvarrásával a címkén mindig csak egy varrás lehet
- h.) a konténerek zárására szolgáló szalagzár (fémzárral lezárva),
- i.) a csomagolási egység szájának teljes szélességét átérve lezáró mintázó szalag, illetve ragasztott szalagcímke,
- j.) a nem szövött anyagból készült, eredeti nagyságának megőrzését jelölő, a zsák zárandó felétől 1-essel induló – eltávolíthatatlanul rányomtatott – számsort tartalmazó zsák egyszeri átvarrása,
- k.) a nem szövött anyagból készült zsák eredeti nagyságának megőrzését jelölő, a zsák zárandó vége és az egyszeri varrás közé helyezett öntapadós hivatalos vetőmagcímke.

A fémzárolási és mintavételi okmányok kitöltése a fémzároló feladata:

- a szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyv piros "A" példányának hátoldalára fel kell írni a fémzárolt mennyiségeket és a tényleges termésmennyiséggel göngyölítve elszámolni
- a V115 Mintavételi jegyzőkönyv kitöltése kötelező. A mintavételi jegyzőkönyv hiányában a minősítő minta hivatalos jogállását elveszti és magánmintává minősül.
- mintavételi munkalap: akkor kell, ha a vizsgáló laboratórium kéri, illetve kiegészítő vizsgálatokhoz "ad"-os munkalapokat kell a fémzárolónak kitölteni a minták mellé:
 - nedvességtartalom meghatározás,
 - Cold teszt,
 - kórtan vizsgálat (napraforgó, szója, len, kender); (bab kérésre)

A mintavételi jegyzőkönyvhöz/munkalaphoz csatolni kell:

- import címkét (OECD körben az import szám egyértelmű leírása végett és a szaporítási fok biztos megállapítására)
- fajtaigazolást és az ISTA narancs bizonyítványt, illetve más társhatósági igazolásokat,
- standard nyilatkozatot (belföldi vagy import),
- GMO nyilatkozatot nem magyarországi előállítás esetében,
- export kötés külön előírásait.

A fémzároláskor vett minta hivatalos minősítő minta, melynek mindenkor kötelező kísérő okmánya a mintavételi jegyzőkönyv. A mintavételi jegyzőkönyv legalább 3 példányban, készül:

- első példány a vizsgáló laboratórium példánya
- második példány a Nébih MGEI Fajtakitermesztő Állomás, Monorierdő példánya, a
- harmadik példány a fémzárolató példánya.
- minden másik vizsgáló laboratóriumba továbbított mintához külön mintavételi jegyzőkönyvet kell csatolni.

A jegyzőkönyvet a megrendelő/fémzárolató és a mintavevő/fémzároló írja alá.

A vetőmag tételek mintázása

A tétel előkészítése a mintavételhez

A fémzárolatónak a vetőmagtételt a raktárban úgy kell elhelyezni, hogy annak minden csomagolási egységéhez biztonságosan hozzá lehessen férni. A csomagolási egységeket úgy kell lezárni, hogy a zárás megsértése nélkül ne lehessen a vetőmaghoz hozzáférni. Mintázásra azonos feliratú, színű, anyagú, tömegű, formájú, tiszta, sérülésmentes göngyölegekben szabad előterjeszteni a tételt.

Ellenőrizni kell, hogy minden csomagolási egység megfelelő típusú fémzárolási címkével van ellátva, és azok tartalmazzák a tétel szükséges adatait. Minden fémzárolási előterjesztéskor a növényvédelmi címke meglétét ellenőrizni kell minden göngyölegen.

Amennyiben a tételhez nem lehet hozzáférni vagy abból mintát venni a munkavédelmi előírásoknak megfelelően, a mintavételt meg kell tagadni, melynek tényét egy hatósági jegyzőkönyvre kell rögzíteni

A mintavétel szabályszerűségéért a mintavevők felelnek.

A mintavétel célja a minősítéshez és/vagy a vizsgálathoz megfelelő, a vetőmagtétel egészét képviselő minta kialakítása, amelyben az alkotóelemek aránya megegyezik a teljes vetőmagtételben előforduló aránnyal. A laboratóriumban vizsgált minta tömege elenyésző ahhoz a tétel tömegéhez képest, amit képvisel. Ezért nagyon fontos a részminták, az alapminta és a laboratóriumi minta gondos és a mintavétel módszertani szabályai szerint történő képzése.

A tétel különböző helyeiről előírt számú részmintát kell venni, és azokat össze kell keverni. Ebből a mintából egy vagy több lépésben mintaosztással kisebb mintákat kell készíteni. Mindig különös szigorúsággal kell figyelemmel kísérni a minták útját a mintavételtől a leosztáson keresztül a mintazacskó lezárásáig.

A mintavétel a minősítést meghatározó munkafolyamat, ezért a szabványban megadott módszerek betartása szigorúan kötelező (MSZ 7145:2007. 2. szakasz: Mintavétel).

A mintavétel személyi feltételei: mintavételt mintavételi ismeretekből a Nébih MGEI által vizsgáztatott és a tevékenységre felhatalmazott személy végezhet.

A fémzárolatónak mintázásban gyakorlott munkaerőt kell biztosítani, aki közreműködik a fémzároló felügyelő felügyelete és irányítása mellett a mintavételben, a minták tasakolásában, lezárásában a zökkenőmentes munka érdekében. Gondoskodnia kell arról, hogy megfelelő számú és nagyságú tálak, edények álljanak rendelkezésre a mintavételhez és a mintaosztáshoz, legyen mérleg a minták leméréséhez és különböző méretű mintatasakok.

A mintavétel tárgyi feltételei:

Mintavételt az MSZ 7145:2007. 2.5. szakasz: A mintavevő eszközök követelményei, illetve az ISTA Szabályzat 2. fejezet követelménynek megfelelő eszközökkel kell végezni.

Kézi mintavevő eszközök:

- Mintavevő tör (zsákszúrcsap).

Használata: beömlő nyílásával lefelé fordítva a vízszinteshez viszonyított kb. 30 fokos szögben, felfelé haladó irányban kell a zsákba szúrni úgy, hogy a beömlőnyílás a zsák közepéig érjen. A tört ezután nyílásával felfelé fordítva kell fokozatosan lassulva kihúzni. A zsák közepét el nem érő rövid mintavevő tört használni nem szabad, mert az csak a zsák oldalához -sűrűség (fajsúly), gördülékenység stb. szerint- rendeződött magvakból vesz mintát. A mintavétel helyén képződő lyukat papírzsáknál nyomtatott Vetőmagfelügyelet ragasztószalaggal/ mintázó szalaggal kell lezárni.

- Mintavevő bot

Használata: zárt helyzetben kell beszúrni, amikor a beszúrás helyével ellentétes oldalt elérte, a fogantyú elfordításával a beömlőnyílásokat ki kell nyitni, hogy ezáltal a bot belső ürege a nyílásokon át feltöltődhessen. Az egyenletes feltöltődés érdekében a botot oldalirányban kissé meg kell mozgatni, majd a nyílásokat elzárni és a mintával telt botot kihúzni.

Óvatosan kell a mintázó bot rekeszeit összezárni, hogy elkerüljük a magvak sérülését.

Füvek és herefélék első zárásakor csak nyitott zsákból szabad mintát venni.

- Kézi mintavétel

Kézi mintavétel alkalmazható azoknál a magvaknál melyek vagy nagy méretűek (pl. tök), vagy nehezen gördülnek (pl. répa, füvek). Mivel kézi mintavétellel nem lehet kellő mélységig a zsákokba nyúlni, néhány zsákot át kell önteni a mintavétel során.

Automata mintavevő eszköz: fémzároláshoz csak a Nébih MGEI által engedélyezett, szabályosan üzemeltetett mintavevő eszköz használható a részminták vételére az Automata Mintavevő Engedélyezési Útmutatóban megadott fajok tételeihez.

Részminták vétele

A mintavételt csak tiszta eszközökkel szabad elkezdni. A részminták száma a csomagolási egységek számától vagy a tétel tömegétől függ (ld. MSZ 7145:2007. 2.6.2. szakasz: A részminták száma, gyakorisága, ISTA Szabályzat). Annyi részmintát kell venni, hogy azok együttes tömege elérje az alapminta mennyiségét (MSZ 7145:2007. 6-8. táblázat).

Alapminta képzése a részminták összeöntésével történik.

A laboratóriumi minta képzése

A laboratóriumi mintát az alapminta szükséges mennyiségre történő csökkentésével nyerjük, folytonos keverés mellett valamilyen mintaosztási eljárás végén (MSZ 6354-2:2001.2.4. szakasz: Laboratóriumi mintaosztás).

Ha az alapminta súlya indokolja, akkor azt lehet csökkentés nélkül, teljes egészében laboratóriumi mintának tekinteni. A laboratóriumi minta nem lehet kevesebb, mint a jogszabályban meghatározott mennyiség.

Hivatalos vizsgálatra a laboratóriumi mintát az illetékes vizsgáló laboratóriumba kell beküldeni.

Hivatalos minősítő vizsgálatra legalább 2 db laboratóriumi mintát kell készíteni.

1. számú minta: laboratóriumi minta, a vizsgálatok alapja.
2. számú minta: letéti minta, amely a fémzároltató saját mintája.

További minták képzése:

A laboratóriumi mintán felül külön mintát kell képezni a következő esetekben:

- nedvességtartalom meghatározásához a vizsgálatához előírt zárt edénybe 100 vagy 50 g
- kórtan és beltartalmi vizsgálatokhoz, amely legalább a laboratóriumi minta fele mennyiség legyen,
- GMO ellenőrzési minta minimum 3000 szem (kukorica, szója, káposztarepce fajok esetében kötelező a mintaképzés)
- arankatartalom vizsgálat céljára, vagy
 - a teljes 5, vagy 10 kg alapmintát, vagy
 - az alapmintának a 1,12 mm méretű szövetrostán áthullott részét 400 g mennyiségre kiegészítve a rosta feletti részből, kell a laboratóriumba küldeni. (ha a rostaalj több mint 400 g, akkor is még 100 g-ot hozzá kell önteni a rosta föléből).
- fajtakitermesztéshez a növényfajtól és szaporulati foktól függően előírt mennyiségben (MSZ20476:2008)

A minták zárása

A laboratóriumi mintát ugyanúgy lehet lezárni, mint a teljes tételt. Standard zárásnál minden esetben egy db címkét csatolni kell.

Lezárás módjai:

- szűrő kötéssel, a fémzár és fogó használata kötelező
- varrógéppel való varrással, a fémzár és fogó használata kötelező
- ragasztás mintázó-szalaggal, a zárások helyét aláírással kell hitelesíteni.

A mintatasakot úgy kell lezárni, hogy az apróbb magféleségek se hulljanak ki a varrásnál. Lényeges, hogy a zárás megsértése nélkül ne lehessen a mintákhoz hozzáférni.

Nedvességtartalom vizsgálati minta csomagolása: mintával teljesen feltöltött üveg vagy műanyag edény, amelyet a vizsgáló laboratórium erre a célra jóváhagyott. Az edényt a kupak alatt egy nylon fóliával is le kell fedni.

A mintatasakok jelölése

A fémzárolt tétel mintatasakján az alábbi adatokat kell feltüntetni:

- a tétel fémzárolási számát,
- fajtát, fajtáját, szaporítási fokát,
- tömegét, a göngyölegek számát,
- a fémzároltató nevét, kódját, a fémzárolás időpontját, telephelyét
- külön meg kell jelölni a fémzárolás rendeltetését az alábbiak szerint,
- A mintatasak felső részére feltűnően rá kell írni a vetőmag csávázott voltát.

Valamennyi tasakon fel kell tüntetni a minta státuszát jelző kódszámot:

1. Főminta
2. Letéti minta
3. Fajtakitermesztési minta
4. Nedvességtartalom vizsgálati minta
5. Kórtani minta
6. Beltartalmi vizsgálatokhoz szükséges minta
7. "Ad" minta vagy munkalap (párhuzamos minta)
8. Egyöntetűségi vizsgálatra szóló minta
9. Csak csírázókéesség vizsgálatra szóló minta
10. Reklamációs minta
11. Egyéb vizsgálati minta
12. GMO vizsgálati minta

Az 1. számú minta minden esetben a vizsgálatokat végző laboratóriumba küldendő.

Jogi szempontból ez a minta különösen fontos, mert jogvitás esetekben az ebből végzett vizsgálatok eredménye perdöntő lehet. Ezért a mintavétel befejeztével sürgősen el kell juttatni a vizsgálat helyére.

A fémzároltató kötelessége a minták vizsgálati helyre szállítása vagy küldése. A különböző mintákat az alábbi táblázatban megadott hatósági laboratóriumok vizsgálhatják:

	Minta	Vizsgáló laboratórium
1	Főminta	Nébih ÉLI KVL vagy VMKH VSZFO
2	Letéti minta	fémzároltatónál marad
3	Fajtakitermesztési minta	Nébih MGEI Fajtakitermesztő Állomás
4	Nedvességtartalom	Nébih ÉLI KVL vagy VMKH VSZFO
5	Kórtan	Nébih ÉLI KVL
6	Beltartalmi	Nébih ÉTbI
7	GMO	Nébih ÉLI KVL

(Postai címek a 20. fejezetben vannak felsorolva).

A fémzárolás során fel nem használt címkék sorszám szerinti elszámolását, a mintavételt követően, azonnal el kell végezni, és a nyilvántartásban rögzíteni.

3.3 Laboratóriumi vizsgálatok

A fémzárolt tételek minősítéshez szükséges tisztaság- és csírázókéesség vizsgálatot kell végezni, valamint fajtól függően idegen mag tartalom vizsgálatot is.

A vizsgálatot végző laboratórium a beérkező mintákat azonosítja és fogadásukat dokumentálja. Mintafogadáskor ellenőrizni kell a beérkezett laboratóriumi minta súlyát, csomagolásának épségét és a kísérő dokumentumok meglétét. Amennyiben bármilyen hiányosság tapasztalható, a minta nem fogadható vizsgálatra és egyben értesíteni kell a mintavevőt.

A vizsgáló laboratórium a vizsgálatokat a minta beérkezését követő 5 napon belül köteles elkezdeni.

A minősítő vizsgálatokat a Nébih ÉLI KVL által a vizsgálati módszerekből vizsgáztatott és a tevékenységre felhatalmazott, megfelelő mag- és módszertani ismeretekkel rendelkező magvizsgálók végezhetik.

A vizsgáló laboratórium köteles a vizsgálatához használt eszközöket folyamatosan karbantartani és ellenőrizni a működésüket.

Belföldön forgalmazott tételek mintáit a magyar módszertani szabványokban megadott módszerekkel kell vizsgálni. A vizsgálatot vagy a VMKH VSZFO, vagy a Nébih ÉLI KVL végezheti. Vetőburgonya esetében az ELISA-vizsgálatot a Nébih ÉLI VVL végzi el.

Nemzetközi forgalomba kerülő tételek mintái, amelyhez a fémzároltató ISTA bizonyítvány kiadását kéri, csak a Nébih ÉLI KVL vizsgálhatók, az ISTA Szabályzatban megadott módszerekkel.

A vizsgálatok és vizsgálati eredmények dokumentálása erre rendszeresített vizsgálati munkalapokon történik, melyeket a vizsgáló laboratóriumnak 6 évig meg kell őrizni.

A minták tárolása

A vizsgálatok után a mintákat magmintatárban kell tárolni, ahol biztosítani kell az állandó hőmérsékletet és páratartalmat, gondoskodni kell a károkozók elleni védekezésről.

A minták megőrzésének időtartama

-a laboratóriumi minta és a további vizsgálati minták esetében 1 év, illetve az MSZ 7145:2007 2.6.7. szerint lehet kevesebb egyes fajok esetében

-a letéti mintát addig kell az üzemben tárolni, amíg a tétel forgalomban van.

3.4. Okmányok kiadása

A vizsgálati eredmények ismeretében vizsgálatot végző VMKH VSZFO, vagy a Nébih MGEI NÖNYO a tételt minősíti, hogy megfelel-e a jogszabályokban meghatározott követelményeknek.

Megfelelő eredmények esetén belföldi vagy nemzetközi minősítő okmányokat ad ki a fémzároltató részére:

-belföldi forgalmazású tételekhez: vetőmagminősítő bizonyítvány vagy

- nemzetközi forgalomba kerülő tételekhez: ISTA bizonyítvány.

Mindkét bizonyítvány

-a felső részében tartalmazza a tétel összes azonosító adatát, ahogy az a címkéken is szerepel, valamint a vizsgáló laboratórium azonosítását.

-a középső részben szerepelnek a vizsgálatok eredményei; a tisztaság-, csírázókéesség-, esetleg nedvességtartalom- vizsgálati eredmények a táblázatban, a vizsgálati módszerek és az esetleges idegen mag tartalom eredmények a táblázat alatti részben.

-az alsó részben szerepel a bizonyítvány kiadásának dátuma és a vizsgáló laboratórium felelős vezetőjének aláírása.

Az ISTA bizonyítványok kitöltésére az ISTA Szabályzatban meghatározott előírások betartása kötelező.

Akkreditált laboratóriumban végzett vizsgálatok esetén kiadásra kerül a „Vizsgálati jegyzőkönyv” is, melyet a Nébih ÉLI laboratóriumvezető ad ki és amely tartalmazza, az elvégzett vizsgálatok eredményeit és a vizsgálatok módszereit. Ennek adatai kerülnek a belföldi vetőmagminősítő bizonyítványra.

Fajtaigazolások:

A fajtaigazolásokat az ISTA bizonyítványokkal együtt adja ki a Nébih MGEI NÖNYO. OECD címkével ellátott tételekhez a fajtáját igazoló OECD fajtaigazolást is ki kell adni. Magyar fajtaigazolás mely az EU vagy nemzetiszínű címkével ellátott tételek esetén igazolja a fajtát.

A vetőmagminősítő bizonyítványokat a kiállító a fémzárolató címére postán elküldi vagy kérésre ügyfélfogadási időben személyesen átvehető.

Szabványnak nem megfelelő minősítés esetén, a tétel csomagolási egységeiről a címkéket le kell vágni/szedni. A tétel nem hozható forgalomba vagy piros alkalmatlanságot jelző öntapadó címkével kell ellátni, amennyiben a továbbtisztításra egy másik üzemben kerül sor. A piros címkéket a VMKH VSZFO adja ki és az üzem kötelessége azokat az eredeti címkékre felragasztani. Az előterjesztőnek 30 napon belül van lehetősége ismételt vizsgálatot, egyöntetűségi vizsgálatot vagy egyedi engedmény kérelmet kérni.

A harminc napon túli tételek esetén kizárólag a piros kör alakú öntapadós címke, illetve a címkék levágása a tételről fogadható el. A levágott címkékkel az előterjesztő köteles elszámolni a VMKH VSZFO felé melyről a felügyelő hatósági ellenőrzési jegyzőkönyvet vesz fel. A felügyelő vagy a címkenyomtatásért felelős VMKH VSZFO dolgozó a levágott és bevont címkéket a VIGOR rendszerben, a címkesorszám kezelésében és a V115 Mintavételi jegyzőkönyvön is nyomon kell követni.

A fémzárolás mindaddig érvényes, amíg a vetőmagtétel valamennyi paraméterében megfelel a jogszabályokban foglalt forgalmazási feltételeknek. Kivéve a tétel vagy fajtára vonatkozó időbeli korlát esetén (fajtajelöltek, visszavont minősítésű fajták, kísérleti és előszaporítási engedélyek).

3.5. Kispercellás fajtakitermesztés

A fémzárolási folyamat része a fajtakitermesztési minták képzése.

A jogszabályok alapján a Nébih MGEI feladata a fajtakitermesztés.

A vetőmag faj- és fajtaazonosságát, valamint fajtatisztaságát kispercellás fajtaazonosító vizsgálattal kell ellenőrizni a jogszabályi előírások szerint és a Nébih MGEI „A Nébih Fajtakitermesztő Állomásának Szabályzata” a kispercellás fajtaazonosító és fajtatisztasági vizsgálatokhoz (továbbiakban: fajtaazonosító vizsgálatokra vonatkozó szabályzata) szerint kell elvégezni. A Nébih MGEI köteles a kispercellás fajtaazonosító vizsgálatra vonatkozó módszertant nyilvánosan hozzáférhetővé tenni.

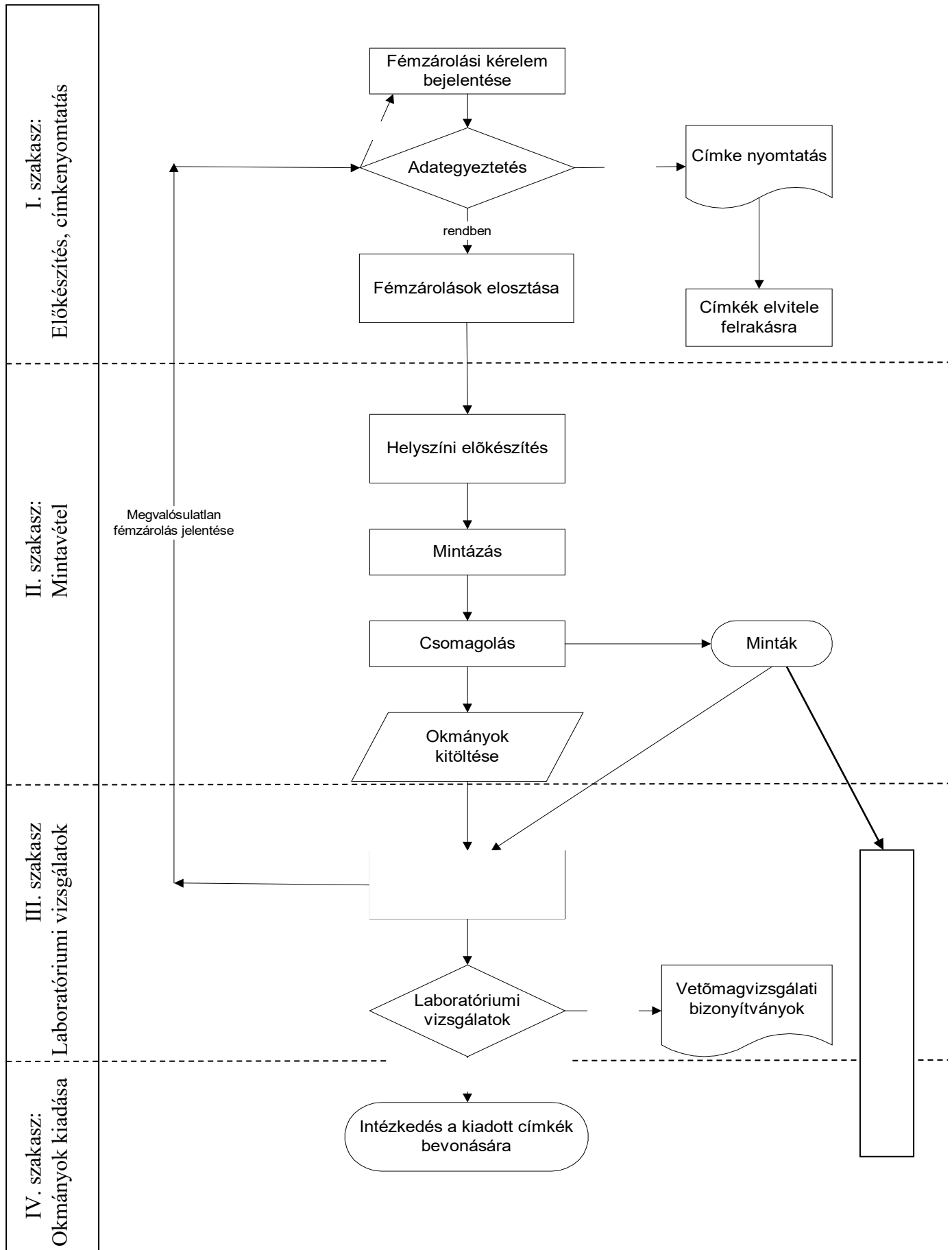
A kötelező kispercellás fajtaazonosító vizsgálathoz szükséges hivatalos mintavétellel vett mintákat a fémzárolatónak a Nébih MGEI kispercellás fajtaazonosító vizsgálatokra vonatkozó szabályzatában foglalt határidőig a Nébih MGEI Fajtakitermesztő Állomásra, Monorierdőre kell elküldenie. Ha a minta a fémzárolató hibájából nem kerül vizsgálatra, akkor az adott vetőmagtételt, illetve annak következő szaporítási fokát a minősítésből ki kell zárni mindaddig, amíg a kispercellás fajtaazonosító vizsgálat le nem zárul. Ha a kispercellás fajtaazonosító vizsgálat a Nébih MGEI hibájából hiúsul meg, a vetőmag minősítését és forgalomba hozatalát erre tekintettel nem lehet korlátozni.

A Nébih a kispercellás fajtaazonosító vizsgálat eredményéről a fajtaazonosító vizsgálatra vonatkozó szabályzata szerinti vizsgálati bizonyítványt állít ki. A követelményeknek a

Fémzárolási szabályzat 7. kiadás - 2023.

fajtaazonosság szempontjából nem megfelelő tételt, illetve annak további szaporulatát vetőmagként nem lehet felhasználni.

A fémzárolás folyamata

4. Szántóföldi növényfajok fémzárolása

A 48/2004. (IV. 21.) FVM rendelet a szántóföldi növényfajok vetőmagvainak előállításáról és forgalomba hozataláról szabályozza. (továbbiakban szántóföldi vhr.)

A rendelet hivatkozott mellékletei és részei:

1. melléklet: Gabonafélék
2. melléklet: Répafélék
3. melléklet: Takarmánynövények
4. melléklet: Olaj- és rostipari növények

A rész: fajok felsorolása

B rész: Szántóföldi ellenőrzés és minősítés követelményei

C rész: Vetőmagvizsgálat és minősítés követelményei

Drész: Egyéb, a fajcsoportba tartozó minősíthető fajok követelményei
(alternatív/fakultatív fajok)

4.1. Fémzárolás előkészítése

Magyarországon szaporított tételek: az előállítás közigazgatási határainkon belül történt és a faj a szántóföldi vhr. megfelelő melléklet A részében felsorolásra került.

A fémzárolás feltétele az alkalmas minősítésű szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyv piros példánya.

	Fajta helye a fajtalistán	Fémzárolás érvényességi területe	Felhasználható címké típusa	Megjegyzés
1.	EU közös katalógusban, Nemzeti Fajtajegyzék A. I. fejezetében	EU-n belül és kívül korlátlanul	EU OECD nemzeti színű csíkos	OECD címke azon fajtáknál, melyek az OECD listán vannak, nemzeti színű csíkos címke EU-n kívüli forgalomba, ha a fémzároltató úgy kéri
2.	EU közös katalógusban, de nincs benne a Nemzeti Fajtajegyzékben	EU-n belül és kívül korlátlanul (beleértve Magyarországot is)	EU OECD nemzeti színű csíkos	OECD címke azon fajtáknál, melyek az OECD listán vannak, nemzeti színű csíkos címke EU-n kívüli forgalomba, ha a fémzároltató úgy kéri
3.	EU közös katalógusban nem szerepel, csak a Nemzeti Fajtajegyzék B. fejezetében	EU-n belül és kívül korlátlanul	nemzeti színű csíkos OECD	A címkén fel kell tüntetni: „ <i>hatóságilag ellenőrzött vetőmag / officially certified seed</i> ” Ha szerepel az OECD listán, „ <i>EC Rules and EG Standards</i> ” nem szerepelhet a címkén,
4.	Céltermeltetés, sem EU sem OECD listán nem szerepel	EU és OECD tagországokon kívül	nemzeti színű csíkos	A címkén fel kell tüntetni: „ <i>only for 3. countries</i> ”

Fémzárolási szabályzat 7. kiadás - 2023.

5.	Fakultatív faj, sem EU sem Nemzeti Fajtajegyzék B. fejezetében nem szerepel	EU-n belül és kívül korlátlanul	OECD nemzeti színű csíkos	Ha szerepel az OECD listán, „EC Rules and EG Standards” nem szerepelhet a címkén, A címkén fel kell tüntetni: „hatóságilag ellenőrzött vetőmag / <i>officially certified seed</i> ”
----	---	---------------------------------	----------------------------------	---

Alternatív/fakultatív fajok: a faj a szántóföldi vhr megfelelő melléklet D részében felsorolt.

Államilag el nem ismert fajtáit – írásbeli kérelem alapján – szántóföldi ellenőrzés nélkül fajnévvel lehet fémzárolni nemzeti színű csíkos címkével „hatóságilag ellenőrzött vetőmag / *officially certified seed*” megjegyzéssel.

Forgalmazásuk EU-n belül és kívül korlátlanul engedélyezett.

Külföldön szaporított tételek: a szaporítás Magyarország közigazgatási határain kívül történt, és a tétel beszállítás után kezelés, csomagolás, tovább feldolgozás stb. miatt kerül fémzárolásra:

	Származási ország	Fémzároláshoz szükséges igazolások	Felhasználható címke típusa	Fémzárolás érvényességi területe	Megjegyzés
1.	EU tagországból	Eredeti EU címke 1 példánya	EU	EU tagországok	Lásd. jelen Szabályzat
2.	OECD tagországból	OECD szabályai szerinti igazolások: OECD címke, fajtaigazolás és társhatósági hozzájárulás	OECD	OECD tagországok	Azon fajták esetében, melyek az EU Közös Fajta-katalógusban is szerepelnek, EU címke is feltehető
3.	EU-n és OECD-n kívüli országból	Biztos azonosításhoz szükséges dokumentumok hatósági fajtaigazolás és vetőmag minősítő okmányok	nemzeti színű csíkos	EU-n és OECD-n kívüli országok	Csak bérfeldolgozás, az egész tételt ki kell szállítani az EU-ból

Fémzárolható szaporítási fokok

A szántóföldi vhr. 1-4. mellékletében foglalt fajok vetőmagvainak szaporítása az ott meghatározott szaporítási fokig engedélyezett. Szántóföldi növényfajok esetében a szaporulati fokok értelmezését és megjelölését a szántóföldi vhr. 3. § 60. bekezdése, valamint 1-4. mellékletének „A” része tartalmazza.

Szuperelit (SE) (Prebázis PB): az elitet megelőző generáció, illetve generációk, amelyet, illetve amelyeket a nemesítő felelősségével – a fajtafenntartás elfogadott gyakorlata szerint – állítottak elő továbbszaporításra.

Elit (E) (Bázis B): a szuperelit továbbszaporítás, vagy a nemesítő felelősségével – a fajtafenntartás elfogadott gyakorlata szerint – továbbszaporításra előállított vetőmag továbbszaporítása, hibrid-vetőmag előállítására kiadott szülői komponens vetőmagja.

I. szaporítási fok (I. fok) (1. generáció): amelyet közvetlenül az elit vetőmagból, illetve – amennyiben a nemesítő vagy fajtafenntartó úgy rendelkezik – a SE generáció vetőmagjából állítottak elő. Hibrideknél „hibrid I. fok (hibrid 1. gen.)” megjelölés kerül a címkékre és okmányokra.

II. szaporítási fok (II. fok) (2. generáció): amelyet közvetlenül az elit vagy az I. szaporítási fok minősített vetőmagjából, illetve – amennyiben a nemesítő, vagy fajtafenntartó úgy kívánja – a fémzárolt SE vetőmagból állítottak elő.

III. szaporítási fok (III. fok) (3. generáció): amelyet közvetlenül az elit, I. vagy II. fokból, illetve – amennyiben a nemesítő, vagy fajtafenntartó úgy kívánja – a fémzárolt SE vetőmagból állítottak elő. Csak len esetében engedélyezett.

Kereskedelmi vetőmag egyes takarmánynövények és olaj- és rostipari növények esetében engedélyezett (ld. 4. sz. melléklet).

4.1.1. A fémzároláshoz szükséges okmányok

- a.) Magyarországi szaporításból származó tétel fajtanévvel történő első forgalomba helyezésekor alkalmas szántóföldi jegyzőkönyv piros „A” példánya.
- b.) EU-ból (beleértve Magyarországot is) származó tétel ismételt fémzárolása az alábbiak szerint: a tételek származásának nyomonkövethetősége érdekében a fémzároltatónak bármilyen bontási céllal történő szándékát (átcsomagolás, kezelés stb.) be kell jelentenie engedélyezésre a Nébih MGEI, vagy a területileg illetékes VMKH VSZFO felé a tétel azonosítójának, a felbontás céljának, a kiindulási súlynak, a göngyölegek számának és a címkék számának (sorszám esetén is) megjelölésével. Ismételt fémzároláskor az eredeti címkék mellett mellékelni kell a Nébih MGEI, vagy a VMKH VSZFO fentiek szerinti engedélyét.
- c.) OECD tétel ismételt zárásánál, ha a tétel eredetileg Magyarországon került fémzárolásra, a „b” pont szerint kell eljárni. Ha beszállításkor zárjuk, az OECD címkét, a fajtaigazolást, a társhatósági hozzájárulást és az ISTA narancsbizonyítványt kell mellékelni.
- d.) Importnak minősülő tételeknél és egyéb tételeknél (céltermeltetés esetében is): ISTA narancsbizonyítvány, fajtaigazolás, címke és GMO státusz igazolás.
- e.) Egyedi szaporítási engedély esetén az engedély becsatolása, engedélyezési okirat számának feltüntetése a címkén és a mintavételi jegyzőkönyv.

4.1.2. Címketípusok

4.1.2.1. Az EU országok előírásai szerint ellenőrzött és minősített vetőmag tételekhez használható címke, az egyes szaporítási fokozatokban különböző színű:

- Fehér színű lila átlós csíkkal áthúzva: Szuperelit (Prebázis) SE
- Fehér színű: Elit (Bázis) E
- Kék színű: I. szaporítási fok (I. generáció) I. fok, hibrid I. fok (hibrid 1. generáció)
- Piros színű: II. szaporítási fok (II. generáció) II. fok, vagy egyéb (III. fok) szaporítási fokú vetőmaghoz
- Szürke színű: nem végleges feldolgozású / minősítésű vetőmaghoz
- Barna színű a kereskedelmi fokozatban
- Zöld színű a keverékekhez
- Narancsszínű címkét fajtajelöltek kísérleti célra történő forgalmazása esetén

A nem OECD Rendszer szerint minősített és a nem OECD tagországokba irányuló export vetőmag kiszállításához, valamint a szántóföldi vhr. 1-4 mellékletek D részének alternatív minősítésű vetőmag tételeihez, illetve fajtajelöltek Magyarországi felhasználású tételeihez

- Nemzeti színű csíkkal ellátott, fehér színű címke

4.1.2.2. Az OECD rendszerben minősített tételekhez használható címke a szaporítási fokok szerint színekvető (ld. EU címkék) az OECD rendszernek megfelelő tartalommal és formával.

A fenti alapcímkék mellett meghatározott esetekben használható plusz címkék:

- Ismételt minőségellenőrzéshez öntapadós kisméretű fehér színű címkét kell használni.
- Rozsdabarna ISTA mintavételi címke

4.2. Mintavétel

A mintavételt belföldi tételek esetében az MSZ 7145:2007 szabvány, export tételek esetében pedig az ISTA Szabályzat 2. fejezet előírásai szerint kell elvégezni.

Az egy tételként kezelt vetőmagtétel legnagyobb és a minták legkisebb mennyiségét szántóföldi vhr. 1-4. mellékleteinek C. rész I. és D. rész III. táblázatai, az ISTA Szabályzat 2A táblázata, illetve az MSZ 7145:2007 szabvány 4.1. Szántóföldi és zöldség fajok (6. táblázat) tartalmazzák.

A főminta mellett napraforgó, szója, len, kender tételekből kötelező kórtan minta képzése is.

Az előterjesztő nyilatkozata a gombaölő csávázásról lehetővé teszi a kórtani vizsgálat mellőzését, így külön kórtani mintára nincs szükség.

4.3. Laboratóriumi vizsgálat

A fémzárolt tételek minősítéshez tisztaság- és csírázóképeség vizsgálatot kell végezni, valamint és a szántóföldi vhr. -ben fajtól függően meghatározott idegen mag tartalom vizsgálatot.

A vizsgálatot vagy a VMKH VSZFO, vagy a Nébih ÉLI KVL, vagy átruházott jogkörben akkreditált laboratórium végezheti.

Egyes fajoknál, illetve vizsgálatoknál lehetőség van a vizsgálatok üzemen történő elvégzésére, helyszíni vizsgálatra a mintavétel alkalmával. Helyszíni vizsgálatot csak az alábbiakban felsorolt feltételeknek megfelelően szabad végezni:

- a Nébih ÉLI KVL, vagy a VMKH VSZFO azon dolgozója végezhet, aki az adott növényfaj vetőmagjának tisztaságvizsgálatából a Nébih ÉLI KVL-nél sikeres vizsgát tett és felhatalmazása, valamint megfelelő gyakorlata van;

- a fémzároltatónak a helyszíni vizsgálatok végzéséhez olyan tiszta, világos, lehetőleg elkülönített helyiséget (laboratórium) kell biztosítania, ahol befolyásmentesen végezhető a vizsgálatok;

- az üzemennek biztosítani kell olyan laboratóriumi berendezéseket (vizsgáló asztal, megfelelő pontosságú hitelesített mérleg, rosták, vizsgáló edények, csávázott tételek esetében elszívó berendezést stb.), melyek az adott faj vetőmagjának vizsgálatához szükségesek.

Minden helyszíni vizsgálatot az MSZ 6354-2:2001 módszertani szabvány előírásainak megfelelően kell elvégezni. A vizsgálatához használt eszközöket (mérleg, magszámláló, rosták) rendszeresen és dokumentáltan ellenőrizni kell.

4.3.1. Helyszínen végezhető vizsgálatok belföldre zárt tételeknél:

- a.) Kalászos gabonák, kukorica tisztaság- és idegenmag tartalom vizsgálata.
- b.) Napraforgó: tisztaság- és mérethűség vizsgálata
- c.) Herefélék tételeinek arankavizsgálata.
- d.) Hüvelyesek tisztaság- és idegen mag tartalom vizsgálata.

4.3.2. Helyszínen végezhető vizsgálatok exportra zárt tételeknél:

- a) Kukorica és ezermagtömeg vizsgálata ISTA Szabályzatban meghatározott módszer szerint: tiszta anyag magszámlálóval történő leszámolása (ISTA Szabályzat 10. fejezet: Ezermagtömeg vizsgálat). Ezt a vizsgálatot a Nébih ÉLI KVL engedélyezi a használt eszközök ellenőrzési eredményeinek ismeretében.
- b) Mérethűség vizsgálat bármely zárásnál.
- c) Átruházott jogkörben helyszíni vizsgálat nem végezhető.

Amennyiben a helyszíni vizsgálatok eredménye alapján a tétel bármely paramétere nem felel meg a határértékeknek, a tételt vissza kell utasítani. A vizsgálatról munkalapot kell kiállítani, melynek a minősítési rovatát is ki kell tölteni az alkalmatlansági ok feltüntetésével, dátumozni, és aláírni.

Az élő állati kártevőt tartalmazó tételek felfüggesztésre kerülnek – a jelen szabályzat eljárási rendjének értelmében. További vizsgálatok a kártevő elleni védekezés befejezése után indíthatók újra

Ki kell állítani a mintavételi jegyzőkönyvet is, melyen közölni kell a helyszíni vizsgálat eredményét és a mintavételi jegyzőkönyvön történik a tétel címkéinek elszámolása is üzemtől függően.

4.4. Okmányok kiadása

A vizsgálati eredmények alapján a tétel minősítése a szántóföldi vhr. szerint történik

A vetőmagminősítő bizonyítványokat a kiállító hatóság a fémzároltató címére postán elküldi vagy kérésre ügyfélfogadási időben személyesen átvehető.

4.5. Kisparcellás fajtakitermesztés

Kötelező kisparcellás fajtaazonosító vizsgálatot kell végezni Magyarországon minősített

- a) valamennyi hivatalos minősítésben részesített szuperelit szaporítási fokú vetőmagtétel mintáiból,
- b) valamennyi elit szaporítási fokú vetőmagtétel mintáiból,
- c) valamennyi továbbsszaporításra kerülő I. szaporítási fokú vetőmagtételből,
- d) a napraforgó és kukorica I. szaporítási foknak számító hibridjeinek legalább 50%-ából,
- e) a c) és d) pontban foglaltak kivételével az I. szaporítási fokú vetőmagtétel 10%-ából,
- f) valamennyi harmadik országból importált, fajtaigazolt és továbbsszaporításra szánt vetőmagtételből,
- g) valamennyi fajtaigazolással exportálásra kerülő vetőmagtételből, kivétel szürke címkés tételek
- h) (a meghatalmazott felügyelő által ellenőrzött valamennyi vetőmag-szaporítás anyamag és a betakarított termés vetőmagtételéből.)
- i) valamennyi átruházott jogkörben végzett folyamat esetén (szemle, magvizsgálat).

5. Burgonya vetőgumó fémzárolása

A 48/2004. (IV. 21.) FVM rendelet a szántóföldi növényfajok vetőmagvainak előállításáról és forgalomba hozataláról szabályozza. (továbbiakban szántóföldi vhr.)

A rendelet hivatkozott mellékletei és részei:

5. melléklet: Burgonya vetőgumó

A rész: A burgonya vetőgumó forgalomba hozatal feltételei

B rész: Szántóföldi ellenőrzés és minősítés követelményei

C rész: Vetőgumó vizsgálat és minősítés követelményei

5.1. Fémzárolás előkészítése

5.1.1. A fémzároláshoz szükséges dokumentumok:

1. Alkalmas minősítésű szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyv.
2. ELISA-teszt vizsgálati jegyzőkönyv, mely szerint a szaporító tábla termésének vírusfertőzöttsége a szántóföldi vhr. -ben megengedett határon belül van.
Az ELISA-vizsgálathoz 150 db gumó szükséges, mely reprezentálja a teljes termőterületet. A mintát adott év szeptember 15-ig kell eljuttatni a Nébih ÉLI VVL számára. Szuper elit és Elit fokozatú burgonyák esetében 6 vírusra (PLRV, PVX, PVY, PVM, PVS, PVA), I. fok esetében 3 vírusra (PLRV, PVX, PVY) ad ki eredményt a laboratórium.
3. A VMKH Növény-, és Talajvédelmi Igazgatóság által kiadott, az adott szaporító táblára, illetve annak termésére vonatkozó okirat (jegyzőkönyv), ami tanúsítja, hogy a vetőgumó termésre a Növényútlevél kiadható (ld. 19.1. pont).
4. Negatív Ralstonia vizsgálatot igazoló jegyzőkönyv megléte.

Fémzárolható szaporítási fokozatok és fémzárolásukat végző hivatal:

Szuper elit: fajtafenntartó -írásbeli kérelemre: Nébih MGEI, vagy VMKH VSZFO

Elit 1 (Elit S): Nébih MGEI, vagy a VMKH VSZFO

Elit 2 (Elit SE): Nébih MGEI, vagy a VMKH VSZFO

Elit 3 (Elit E): Nébih MGEI, vagy a VMKH VSZFO

I. fok A: Nébih MGEI, vagy a VMKH VSZFO

I. fok B: Nébih MGEI, vagy a VMKH VSZFO

A szántóföldi vhr. szerint a legmagasabb szaporítási fokozat a Szuper elit. Ennél magasabb fokozaton burgonya vetőgumó nem fémzárolható (szekunder gumó sem).

A fémzárolás a vírusvizsgálat eredményének megfelelő szaporítási fokozaton lehetséges. Magasabb szaporítási fokú vetőgumó rosszabb vírusvizsgálati eredmény alapján kérésre alacsonyabb fokra fémzárolható.

Amennyiben egy Elit tétel az ELISA vizsgálat eredménye alapján nem felel meg az adott szaporítási foknak, de PLRV, PVY és PVX vírusok tekintetében nem lépi át az I. fok határértékeit, úgy a Nébih MGEI engedélyével I. fokra fémzárolható. Szuper elitből, I. fokra fémzárolni nem lehet, mivel hiányzik a 2 termesztési ciklusnyi hatósági szántóföldi szemle.

Az egy tételben fémzárolható vetőgumó mennyiségének felső határa 25 tonna, legfeljebb 5% eltérés megengedett.

A fémzároltató feladatai a fémzárolás folyamatában:

- A feldolgozás megkezdésekor a Nébih MGEI által rendszeresített formanyomtatványon a fémzároláshoz szükséges címkét az illetékes VMKH VSZFO-tól megrendeli. Kihelyezett címkenyomtató esetén fémzárolási számot kér a Nébih MGEI NÖNYO-tól.
- A vetőgumótételeket felcímkézve, egymástól megfelelően elkülönítve, jól azonosítható módon „Fémzárolási megrendelő” kíséretében fémzárolásra előterjeszti.
- Függőcímke csak a Növényútlevél kiadására szolgáló igazolás birtokában nyomtatható.
- A mintavételhez, az alapminta összekeveréséhez, a vizsgálati minta elkészítéséhez két főt a fémzároló rendelkezésére bocsát.
- A mintavételhez szükséges eszközöket (zsák felbontásához, visszakötéséhez kés, kötőanyag, a minta keveréséhez gombosvilla, a minta kiméréséhez mérleg) biztosítja.
- Megfelelő hőmérsékletű és megvilágítású helyiséget biztosít a fémzároló részére a gumóvizsgálat elvégzéséhez és a szükséges iratok elkészítéséhez.
- A gumóvizsgálat során szükséges mérések elvégzéséhez 0,01 kg pontosságú mérleget biztosít.
- Megfelelő tisztálkodási lehetőséget biztosít a mintavételben résztvevők és a fémzároló részére.
- A fémzárolás során vett fajtakitermesztési mintákat a fémzároló rendelkezésének megfelelően a vizsgálati helyre továbbítja.

Fémzárolás EU országban történő felhasználásra hazai szaporításból

A burgonya-vetőgumó fémzárolásához az EU rendszernek megfelelő típusú, a szaporítási fokozatnak megfelelő színű címkék használhatók. A címkék egyéb információ rovatában fel kell tüntetni:

- a fémzároltató nevét
- a csávázás tényét és a csávázószer nevét, felhasznált mennyiségét
- az osztályozottságot, szuperelitnél, elitnél a szaporítási fok részletezését, a generációk számát.
- Vármegyei Kormányhivatal Növény-, és Talajvédelmi Igazgatóság feliratot
- a Növényútlevél számát

A fémzárolási címke egyúttal növényútlevélként is szolgál.

5.2 Mintavétel

A mintavételt a szántóföldön, a 4. szemle alkalmával kell megvalósítani. Amennyiben a mintavétel a szántóföldön meghiúsul (pl. extrém időjárási viszonyok), akkor az adott tétel fémzárolásáig maximum 1-szer lehet mintát képezni az alábbiak szerint:

Göngyölegben lévő vetőgumóból legalább 10 egységből a göngyöleg teljes vagy részleges kiürítésével kell 80-100 kg tömegű alapmintát venni és egyöntetűvé tétele után abból kell 20 kg tömegű vizsgálati mintát képezni.

Ömlesztve tárolt/szállított vetőgumóból tételenként kell legalább 10-15 különböző helyről részmintát venni és ebből 80-100 kg tömegű alapmintát képezni. Az alapminta egyöntetűvé tétele után abból 20 kg tömegű vizsgálati mintát kell képezni.

Csávázott tételek mintázásánál és vizsgálatánál be kell tartani a csávázott tételekre vonatkozó munka- és egészségvédelmi előírásokat.

Burgonya mintavételi jegyzőkönyv kitöltése 3 példányban történik.

- első példányt a mintához kell mellékelni,
- a második példányt szántóföldi mintavétel esetén a szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyvhöz, kifogás esetén a hatósági ellenőrzési jegyzőkönyv VMKH VSZFO-nál maradó példányához kell csatolni, egyéb esetben is a VMKH VSZFO-nak kell megőrizni.
- a harmadik példány minden esetben a fémzároltatóé.

5.3. Gumóvizsgálat

A gumóvizsgálatot a helyszínen végzi a fémzároló a mintavételt követően.

A vizsgálati mintát először meg kell mérni és a minta tömegét feljegyezni.

Ezután az idegen szennyeződést kell eltávolítani és lemérni.

Ezt követően kerül sor a földrögök és a tapadó föld eltávolítására és mennyiségének meghatározására. Ha a gumó felületét csak a héjra tapadt vékony porréteg fedi, azt föld szennyeződésként nem kell figyelembe venni.

Az osztályozottságot négyzetes mércével kell ellenőrizni. Méret előírások:

- A gumók méretét az 5 mm többszörösével kell kifejezni (külföldi import vetőgumóknál előfordul 25/28mm, ami elfogadható, azonban itthon kiszerelt tételeknél 25-30 mm-t kell feltüntetni).
- A burgonya-vetőgumó mérete nem lehet 25x25 mm-nél kisebb (felső mérethatár nincs).
- Az alsó és felső gumóméret közötti különbség 35 mm felett 20 mm-nél, 35 mm alatt 10 mm-nél több nem lehet. (Tehát: a 20x30 nem jó. A 25x35 jó, de a 25x40 nem. A 35x55 és a 35x40 is jó, míg a 35x60 nem). A megengedett eltérés a megadott frakciótól alsó/felső méret alatti/feletti gumóknál 3 tömegszázalék, ez a laborvizsgálat során megállapítható.

A gumóbetegségek megállapítása a vizsgálati minta gumóinak felvágásával, vizuális elbírálással történik. Az egyes betegségekkel fertőzött gumókat külön-külön kell gyűjteni, majd ezek tömegét megmérni és előfordulásuk mértékét tömegszázalékban kifejezni.

A vizsgálandó betegségeket és hibákat a melléklet „C” részének 8. pontjában foglaltak szerint kell értékelni.

Amennyiben egy gumón többféle betegség, illetve hiba is előfordul, akkor a legsúlyosabb betegséget/hibát kell figyelembe venni. Mindig a kórtani eredetű hibát kell súlyosabbnak tekinteni.

5.4. Okmányok kiadása

A „Vetőgumó vizsgálati munkalap” -on fel kell jegyezni az értékelés eredményét és a fémzárolónak illetve a gumóvizsgálatot végzőnek alá kell írnia, és 1 db mintacímkét kell mellékelni.

A vetőgumó vizsgálati munkalap kitöltése kettő példányban történik.

- első példányt a vetőmagminősítő bizonyítvány VMKH VSZFO-nál maradó példányához kell csatolni, - második példányt belföldi fémzárolásnál a fémzároltónak kell átadni, export fémzárolásnál ezt a példányt is az elsőhöz kell csatolni.

Amennyiben a vizsgálat alapján a tétel megfelel a rendelet előírásainak, a vizsgálati lap alapján a forgalmazás megkezdhető.

A vizsgálati lap alapján a VMKH VSZFO kiadja a vetőmagminősítő bizonyítványt.

Érvényesség

A burgonya vetőgumó fémzárolás érvényessége addig tart, ameddig a tétel a forgalmazás feltételeinek megfelel.

Amennyiben a tétel nem felel meg, a fémzároló a tételről a címkéket a helyszínen levágatja.

5.5. Kisparcellás fajtakitermesztés

Minden tételből ellenőrző kisparcellás fajtakitermesztésre mintát kell venni, amelyet hivatalosan le kell zárni. Az I. fokozatú szaporítási tételek 10 %-a kerül kitermesztésre. A felesleges nagytömegű mintaküldés elkerülése érdekében – fémzárolási időszakban – a burgonya vetőgumó fémzárolásról minden hétfőn kimutatást kell készíteni a Nébih MGEI Fajtakitermesztő Állomás részére e-mailen elküldeni.

Értesítést akkor is kell küldeni, ha fémzárolás nem történt.

A kimutatásnak tartalmaznia kell:

- fémzároltató nevét, címét és kódszámát,
- fémzároltatóként a fémzárolási számokat, a hozzájuk tartozó fajtát és szaporítási fokozatot, a fémzárolt mennyiséget és a frakciót

A kimutatások alapján a Nébih MGEI Fajtakitermesztő Állomása a tételeket beparcellázza és kijelöli a kitermesztésre kerülő tételeket, amelyeknek mintáit a fémzároló köteles fajtakitermesztésre eljuttatni. A kijelölésre nem kerülő tételek mintáival a fémzároltató a továbbiakban szabadon rendelkezik.

Beküldési határidő: március 15.

5.6. Fémzárolás speciális esetei

5.6.1. Export fémzárolás (harmadik országba)

Export célra csak olyan vetőgumó szaporító tábla termése fémzárolható, amelyhez a növényvédelmi hatóság az export engedélyt és a növényútlevelet kiadhatóságát igazolta.

Export rendeltetésű tétel esetében nemzeti színű csíkkal ellátott címkét kell használni és azt a zsákra felvarrni. Amennyiben a varrás nem oldható meg, akkor a zsákot alumínium fémzár felrakásával is le kell zárni.

Valamennyi export tételből fajtakitermesztésre is kell mintát venni.

A tétel vizsgálata és minősítése során a fogadó fél szerződésben rögzített követelményeit is figyelembe kell venni. (Harmadik országba történő szállításnál a rendeletben foglaltaknál enyhébb minősítés is alkalmazható.)

A mintavétel és a gumóvizsgálat a belföldi fémzárolásnál leírtak szerint történik. A vizsgálati laphoz 1 db mintacímkét kell mellékelni. A vizsgálati lapot nem kell a fémzároltónak átadni, mert a kiszállítás csak vetőmagminősítő bizonyítvány birtokában kezdhető meg.

5.6.2. Import vetőgumó fémzárolása

Európai Unióon kívüli országból vetőgumót importálni csak Brüsszel által kiadott növényegészségügyi engedély birtokában lehet. A Nébih MGEI címeire küldi Brüsszel az engedélyt, ami az illetékes VMKH VSZFO felé továbbításra kerül.

Fentiek a kísérleti célú importra is vonatkoznak.

5.6.3. Vetőgumó tétel ismételt fémzárolása

Ha a vetőgumó tétel fémzárolásának érvényessége annak minősége, vagy fizikai állapotának változásának következtében szűnik meg a vetőgumó tulajdonosa kérheti a VMKH VSZFO-tól a tétel felbontásának és újra feldolgozásának engedélyezését. Ennek birtokában a tétel felbontása után az újraválogatás elvégezhető és a tétel új fémzárolásra előterjeszthető. A tétel igazolásához mellékelni kell az eredeti címkéket. Az így előterjesztett mennyiség új fémzárolási számmal fémzárolható, de a bizonyítvány megjegyzés rovatában fel kell tüntetni,

hogymely tétel átválogatása után történt a fémzárolás. Ez igazolja a fémzárolható mennyiség túllépését is.

5.6.4. Szekunder kisgumó fémzárolása

Mivel a fémzárolás csak szuper elit fokozatban lehetséges és a méret előírásoktól sem lehet eltérni, nem szükséges külön szabályozni.

Szekunder gumó kizárólag továbbsszaporításra használható fel.

Fémzárolás darabszám szerint csomagolt egységekben

Amennyiben a fémzárolató kéri, a vetőgumó darabszám szerint csomagolt göngyölegekben is fémzárolható. Ilyenkor a címkén a frakcióméret mellett a csomagolási egységben lévő gumók darabszámát is fel kell tüntetni. Az egalizálás követelménye szerint azonban egy tételben csak olyan göngyölegek fémzárolhatók, amelyekben a gumó darabszám is azonos. A göngyölegek átlagtömegét meg kell állapítani, és a vetőmagminősítő bizonyítványon a tétel tömegét kell szerepeltetni. Megjegyzésként kell feltüntetni a csomagolási egységenkénti darabszámot (pl.: 50 db/zsák).

Egyéb vonatkozásban, ez esetben is a korábbiakban leírtak szerint kell eljárni.

5.6.5. Kiszerezés

A fémzárolt vetőgumó tételt a Nébih MGEI kiszerezési engedélye alapján a jogszabályban meghatározott feltételekkel a kiszerező kisebb csomagolási egységekre bonthatja, vagyis kiszerezheti.

A kiszerezelt csomagolási egységek tömege legfeljebb 10 kg lehet.

A kiszerezésről pontos nyilvántartást kell vezetni. A kiszerezési címkén a gumó méretet és a Növényútlevél számát is fel kell tüntetni. Mivel az EU tagállamaiból származó vetőgumó tételeket már nem kell ismételt fémzárolni, fémzárolási számként az eredeti (külföldi) fémzárolási szám tüntetendő fel.

Az eredeti fémzárolási címkéket és a letéti mintákat a tenyészidő végéig meg kell őrizni.

Kiszerezelt vetőgumó csak árutermesztés céljára használható.

A kiszerezelt vetőgumó tétel érvényessége a minősítéskori minőség megőrzéséig tart.

6. Zöldség vetőmagok fémzárolása

50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet a zöldség szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról, (továbbiakban zöldség vhr.)

1. melléklet: Zöldség növényfajok felsorolása
3. melléklet: Zöldség vetőmagvak minőségi feltételei
- 6-7. melléklet: Vetőmag címkékre vonatkozó előírások
8. melléklet: Zöldség vetőmag minták tömege

6.1 Fémzárolás előkészítése

Első magyarországi forgalomba helyezéshez szükséges fémzárolás

	Fajta helye a fajtalistán	Fémzárolás érvényességi területe	Fémzárolás feltétele	Felhasználható címke típusa	Megjegyzés
1.	EU közös katalógusban, Nemzeti Fajtajegyzék A. fejezetében	EU-n belül és kívül korlátlanul	Szaporulati fokos tételeknél: alkalmas minősítésű szántóföldi jegyzőkönyv Standard kategóriánál: -Hatóság általi fémzárolásánál standard nyilatkozat, -Saját zárásnál nyomon követhető nyilvántartás	EU standard	Szaporulati fokos tételek csak hatósági zárással Standard zárás Hatósági vagy saját jogon
2.	EU közös katalógusban, de nincs benne a Nemzeti Fajtajegyzékben	EU-n belül és kívül korlátlanul	Szaporulati fokos tételeknél: alkalmas minősítésű szántóföldi jegyzőkönyv Standard kategóriánál: -Hatósági fémzárolásnál standard nyilatkozat -Saját zárásnál nyomon követhető nyilvántartás	EU standard	Szaporulati fokos tételek csak hatósági zárással Standard zárás Hatósági vagy saját jogon
3.	EU közös katalógusban nem szerepel, csak a Nemzeti Fajtajegyzék B. fejezetében	EU-n belül és kívül korlátlanul	Szaporulati fokos tételeknél: Alkalmas minősítésű szántóföldi jegyzőkönyv Standard kategóriánál: -Hatósági fémzárolásnál standard nyilatkozat -Saját zárásnál nyomon követhető nyilvántartás	Nemzeti csikos Cég saját fehér címke	A címkén fel kell tüntetni: „ <i>hatóságilag ellenőrzött vetőmag / officially certified seed</i> ”

Nemzeti Fajtajegyzékben és Közösségi Fajtajegyzékben sem szereplő standard szaporítási fokú zöldség fajta vetőmagja csak az Európai Unión kívül forgalmazható. Hatósági fémzárolása a cég saját fehér színű címkéjével történik. A címkén nem szerepelhet a „standard” és az „EU szabályok és szabványok” vagy „EK szabályok és szabványok” felirat.

Valamennyi, az EU közös fajtakatalógusába és a Nemzeti Fajtajegyzékbe foglalt zöldségfajta ország határain kívül minősített és Magyarországra átcsomagolás stb. céljára beszállított és a hivatallal újra fémzároltatni kívánt vetőmagtételének fémzárolását csak az eredeti érvényes címke bemutatásával kérhetik, melynek birtokában a hivatal az eredeti kategóriában és az eredetinek megfelelő címkével végzi el a fémzárolást. GMO mentességet igazoló - akkreditált

laboratórium által kiállított - vizsgálati jegyzőkönyv birtokában végezhető fémzárolás az alábbi fajok esetében (csemegekukorica, pattogató kukorica).

6.1.1 Fémzárolható szaporítási fokok

A zöldségfajok vetőmag forgalmazása a zöldség vhr. 1. számú mellékletében foglalt fajok szuperelit, elit, certifikált és standard kategóriában engedélyezett.

Az engedélyhez kötött fémzárolásokat a jelen Szabályzat 11. fejezete tárgyalja.

6.1.2. Címketípusok

Az EU országok előírásai szerint ellenőrzött és minősített vetőmag tételekhez használható címke, az egyes szaporítási fokozatokban különböző színű:

- Fehér színű lila átlós csíkkal áthúзва: Szuperelit (Prebázis) SE
- Fehér színű: Elit (Bázis) E
- Kék színű: I. szaporítási fok (I. generáció) I. fok, hibrid I. fok (hibrid 1. generáció), certifikált
- Sárga színű standard zöldség vetőmaghoz
- Narancsszínű címkét fajtajelöltek kísérleti célra történő forgalmazása esetén

A zöldség vhr. 1. mellékletben nem felsorolt fajok/alternatív minősítésű vetőmag tételeihez

- Nemzeti színű csíkkal ellátott, fehér színű címke

A fenti alapcímkék mellett meghatározott esetekben használható plusz címkék:

- Rozsdabarna ISTA mintavételi címke

Fémzárolási szám használata: Nébih MGEI, vagy VMKH VSZFO által első forgalomba helyezésre szánt tételnél standard címkével, illetve alkalmas szántóföldi jegyzőkönyv birtokában EU (szaporítási fok) és nemzeti színű csíkos címkével zárt tételek számhasználatát az általános rend szerint történik.

Üzemek saját számhasználatát: az üzem saját tevékenységének engedélyezésekor a Nébih MGEI NÖNYO a törzsszámot nyilvántartásba veszi.

Fémzároláshoz szükséges dokumentumok:

- a.) Magyarországon előállított zöldségfélék szaporítási fokos zárásánál érvényes szántóföldi szemlejegyzőkönyv piros „A” példánya.
- b.) Kérelemre Nébih MGEI, vagy VMKH VSZFO által fémzárolt standard vetőmag tételeknél a tulajdonos nyilatkozata a tétel fajtaazonosságáról és fajtatisztaságáról. (csemege és pattogató kukorica esetében a GMO mentességet igazoló akkreditált laboratórium által kiadott vizsgálati jegyzőkönyv)
- c.) Ismételt Nébih MGEI, vagy VMKH VSZFO -tól kért fémzárolásoknál eredeti címke.
- d.) Alternatív minősítésű fajoknál a tulajdonos írásbeli kérelme.
- e.) Importból beszállított vetőmagtételknél GMO nyilatkozat.
- f.) Egyedi szaporítási engedély esetén az engedély becsatolása. Az engedélyezési okirat számát a címkén is fel kell tüntetni

A címkemegrendelő és a fémzárolási igénybejelentő alapján a VMKH VSZFO-nak kötelező ellenőrizni:

- a vetőmagtétel tulajdonosát,
- szántóföldi ellenőrzési jegyzőkönyvet, különösen a faj, fajta, szaporítási fok és származásigazolást, a megrendelt címke típusát és a fémzárolás módját,
- nyilatkozatokat, fajtaigazolásokat, engedélyeket, ha azok csatolása szükséges,
- fémzároltató nevét, címét, adóazonosító számát

6.1.3. Szuperelit, elit és certifikált szaporítási fokú vetőmag fémzárolása

A szuperelit, elit és certifikált szaporítási fokú vetőmag mintavételére és fémzárolására a zöldség vhr. 22. §. és 23. §. rendelkezik.

A minősítés feltétele EU tagországban szaporított certifikált vetőmagnál a hatósági szántóföldi minősítés megléte, harmadik országból származó import vetőmag esetén a hivatalos fajtaigazolás megléte.

Valamennyi belföldi forgalomba kerülő vetőmag tételt hatósági minősítésben kell részesíteni, amit a vetőmag előállítójának kell kérelmeznie a területileg illetékes VMKH VSZFO-nál. A VMKH VSZFO a bejelentést követő nyolc munkanapon belül elvégzi a mintavételt és fémzárral vagy azzal azonos értékű, sérülés nélkül el nem távolítható azonosító jellel, függőcímkével lezárja a tételt.

A laboratóriumi vizsgálatot felhatalmazás szerint végezheti a VMKH VSZFO, vagy a Nébih ÉLI KVL, valamint az átruházott jogkörrel rendelkező akkreditált laboratórium.

A minősített vetőmagtétel addig hozható forgalomba, amíg a rendeletben meghatározott követelményeknek megfelel. A hatóságilag minősített tételek csak ismételt vizsgálat után zárhatók újra. Az újrazárás tényét és annak időpontját a címkén fel kell tüntetni.

6.1.4. Standard vetőmag fémzárolás

Standard vetőmag minősítésére a zöldség vhr. 13.§-a, 19. §-a és 20.§-a és 24. §. (2) bekezdés c. pontja rendelkezik.

Standard vetőmagot az állíthat elő, akit a Nébih MGEI NÖNYO nyilvántartásba vett. A nyilvántartás megfelelő nyomtatvány (5. sz. melléklet) kitöltésével tehető meg.

Standard zöldség vetőmag szaporításként az a fajta szaporítható, amely a Nemzeti Fajtajegyzékben illetve a Közösségi Fajtajegyzékben be van jegyezve. A bejegyzés megszűnése esetén a fajta a bejegyzés megszűnését követő harmadik év június 30. napjáig még szaporítható, illetve forgalomba hozható.

A standard vetőmag szaporítást a fajtafenntartó vagy a forgalmazó közvetlen irányításával és felelősségével kell végezni.

A szaporításról az előállításért felelős köteles nyilvántartást vezetni.

A szaporítás magtermésének minősítéséhez a standard előállítás felelősen nyilatkoznia kell a tétel mennyiségéről, fajtaazonosságáról és fajtatisztaságáról.

Ez csak abban az esetben értelmezhető, ha más a szaporító és más a minősítő, a hazai helyzetből adódó sajátságok, hogy a legtöbb előállító/forgalmazó cég még nem rendelkezik megfelelően képzett személyzettel, felszerelt akkreditált laboratóriummal és saját címkével.

A standard fémzárolás lehetséges módjai

a) A teljes fémzárolást – mintavétel, vizsgálat, minősítés, címke – a fél megrendelése alapján a Nébih MGEI, vagy a VMKH VSZFO végzi. Ebben az esetben kell a zöldség vhr. 13. § 5.) szerinti standard nyilatkozat, hiszen a szántóföldi szaporítás nem részesült hivatalos szántóföldi szemlében (kivéve, ha beleesik a kijelölt 15 % ellenőrzésbe)

b) A fémzárolási folyamatból a mintavételt és a laboratóriumi vizsgálatokat a Nébih ÉLI KVL, vagy a VMKH VSZFO végzi. A többi részfolyamatot az üzem saját hatáskörben látja el. Használhat saját címkét, melynek formáját és tartalmát a Nébih MGEI-vel előzetesen egyeztetni kell.

c) Teljes körű saját jogú fémzárolás és minősítés esetén a fémzárolás teljes folyamatát – mintavétel, vizsgálat, minősítés, címke – a Nébih MGEI nyilvántartásában szereplő olyan vetőmag-előállító végezhet, aki rendelkezik:

- A mintavételre és vizsgálatra alkalmas akkreditált laboratórium rendeletben előírt műszaki feltételeivel
- A mintavételre és vizsgálatra alkalmas akkreditált laboratórium rendeletben előírt személyi feltételeivel

Saját címke használata esetén egy mintát csatolni kell a mintavételi munkalaphoz.

6.2. Mintavétel

A mintavételt belföldi tételek esetében az MSZ7145:2007 szabvány, export tételek esetében pedig az ISTA Szabályzat 2. fejezet előírásai szerint kell elvégezni.

Az egy tételként kezelt vetőmagtétel legnagyobb és a minták legkisebb mennyiségét zöldség vhr. 8. melléklete, az ISTA Szabályzat 2A táblázata, illetve az MSZ 7145:2007 szabvány 4.1. Szántóföldi és zöldség fajok (6. táblázat) tartalmazzák.

Fajtakitermesztési és vetőmagvizsgálati célból az előírásoknak megfelelő átruházott jogkörben végzett mintavétel hivatalos mintavételnek minősül.

Átruházott jogkörben mintavételre a zöldség vhr. 1. számú mellékletében felsorolt növényfajok elit és certifikált szaporítási fokú olyan vetőmagtégeleiből van lehetőség, amelyeket az Európai Unió területén történő forgalomba hozatal céljából fémzároltak.

A mintavételt a Nébih MGEI engedélyével rendelkező mintavevő végezheti. A meghatalmazott mintavevő a mintavétellel összefüggésben jogtalan előnyhöz nem juthat.

Amennyiben a mintát az üzem saját laboratóriuma vizsgálja, tételenként egy ellenőrzési mintát is kell képezni, amelyet legalább egy évig meg kell őrizni.

6.3. Laboratóriumi vizsgálat

A fémzárolt tételek minősítéshez tisztaság- és csírázókéesség vizsgálatot szükséges végezni.

A vetőmagvizsgáló laboratórium tevékenységét a Nébih ÉLI KVL engedélyével rendelkező vezető magvizsgáló irányítja, aki közvetlenül felel a laboratórium szakmai tevékenységéért.

A laboratórium az engedély keretein belül a Nébih ÉLI KVL által a vetőmagvizsgálat céljára megfelelően minősített helyiségben és berendezésekkel működik. A laboratórium a vetőmagvizsgálatot a nemzetközi módszereknek megfelelően végzi.

A vetőmagvizsgáló laboratórium független laboratórium vagy saját üzemi laboratórium lehet. Az üzemi laboratórium kizárólag a saját üzemben előállított vetőmagtégeleket vizsgálhatja kivéve, ha ettől eltérő megállapodás születik a vetőmag-vállalkozás, a minősítést kérő és a Nébih ÉLI KVL között.

6.4. Okmányok

A vetőmagminősítő bizonyítványokat a kiállító a fémzároltató címére postán elküldi vagy kérésre ügyfélfogadási időben személyesen átvehető.

6.5. Kisparcellás fajtakitermesztés

Kisparcellás fajtaazonosító vizsgálatot kell végezni Magyarországon első alkalommal minősített

- a) valamennyi hivatalos minősítésben részesített szuperelit szaporítási fokú vetőmagtétel mintáiból,
- b) valamennyi elit szaporítási fokú vetőmagtétel mintáiból,
- c) valamennyi anyamagként való továbbszaporítási célú certifikált és standard szaporítási fokú vetőmagtételből,
- d) árualap célú certifikált vetőmagtétel 20 százalékából,
- e) a zöldség vhr. 13. § (7) bekezdésében foglaltak szerint Magyarországon előállított standard vetőmagvakból.

A fajtaazonosító vizsgálat elvégzéséhez szükséges magminták követelményei a zöldség vhr. 11. mellékletében találhatók fajonként.

7. Egyéb fajok minősítése

A vetőmagnak megfelelő csírázóképeséssel, kielégítő fajtaazonossággal és fajtatisztasággal kell rendelkeznie. A vetőmag felhasználhatóságát csökkentő betegségek és káros élő szervezetek szintjének a lehető legalacsonyabbnak kell lennie. A vetőmagnak eleget kell tennie az esetleges minőségi előírásoknak.

Az MSZ 7145:2007 szabvány 4. fejezetében nem szereplő fajok esetén minősítés nincs csak eredményközlés.

Fémzárolási szám használata

Nébih MGEI, vagy VMKH VSZFO által első forgalomba helyezésre szánt tételnél standard címkével (sötét sárga), illetve alkalmas szántóföldi jegyzőkönyv birtokában EU (szaporulati fokos) és nemzeti színű csíkos címkével zárt tételek számhasználata megegyezik a 8.2. pontban leírtakkal.

Fajnévvel történő fémzároláskor a fajtanevet csak a megjegyzés rovatban lehet feltüntetni, a nemzeti csíkos címkén.

Mintavétel

Egy tétel tömege -5% tűrést figyelembe véve – nem haladhatja meg az MSZ 7145:2007 szabvány 4. fejezet 7. és 8. táblázatában fajonként előírt tömeget.

Azon növényfajok esetében, amelyek a táblázatokban nem szerepelnek, vetőmagtételük maximális tömegét a következők szerint kell meghatározni:

- zöldségfajok esetében legfeljebb 10.000 kg,
- virág- és gyógynövény-, valamint faiskolai fajok esetében legfeljebb 5.000 kg.

Ha fémzárolásra előterjesztett vetőmagtétel tömege nem éri el a jogszabály által előírt alapminta tömegét, úgy az egész tétel mennyiséget kell alapmintának tekinteni és abból mintaosztással laboratóriumi mintát képezni.

Bizonyos esetekben (nehezen gördülő, sérülékeny, pelyvás, szárnyas magvakból álló, alacsony nedvességtartalmú, vetőszalagok, vetőágyak vagy erdészeti vetőmagvak melyeket élettani tulajdonságaik miatt ömlesztve vagy rétegelve ládában, vagy ömlesztve-rétegezve tárolnak) kézi mintavételt kell alkalmazni.

A fémzárolató írásbeli nyilatkozattétele esetén a letéti minta képzésétől el lehet tekinteni.

7.1. Alternatív zöldségek

50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet a zöldség szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról, (továbbiakban zöldség vhr.)

1. melléklet: Zöldség növényfajok felsorolása –nem felsorolt fajok
3. melléklet: Zöldség vetőmagvak minőségi feltételei –nem felsorolt fajok

A Zöldségfélék Nemzeti Fajtajegyzék B rész I. fejezetében szereplő fajtákat fajtanévvel ugyanolyan eljárásrendben kell fémzárolni, mint a zöldség vhr. 1. mellékletében felsorolt fajokat.

Azon tételeket, melyek nem elismert fajták és fajnévvel kerülnek forgalmazásra Nébih, vagy VMKH VSZFO mintavétel és vizsgálat után hivatalos vetőmag minősítésben részesíti.

A tételek mindkét esetben nemzeti csíkos címkét kapnak a következő szöveggel: „hatóságilag ellenőrzött vetőmag / officially certified seed”.

Az egy tételként kezelt vetőmagtétel legnagyobb és a minták legkisebb mennyiségét az az ISTA Szabályzat 2A táblázata, illetve az MSZ 7145:2007 szabvány 4.1. Szántóföldi és zöldségfajok (6. táblázat) tartalmazza.

7.2. Gyógynövények

50/2004. (IV. 22.) FVM rendelet a zöldség szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról, (továbbiakban zöldség vhr.) 4. melléklet: Gyógynövény vetőmagvak minőségi feltételei

A Zöldségfélék Nemzeti Fajtajegyzék B rész I. fejezetében szereplő fajtákat fajtanévvel ugyanolyan eljárásrendben kell fémzárolni, mint a zöldség vhr. 1. mellékletében felsorolt fajokat.

Azon tételeket melyek nem elismert fajták és fajnévvel kerülnek forgalmazásra Nébih, vagy VMKH VSZFO mintavétel és vizsgálat után hivatalos vetőmag minősítésben részesíti.

A tételek mindkét esetben nemzeti csíkos címkét kapnak a következő szöveggel: „hatóságilag ellenőrzött vetőmag / officially certified seed”

Az egy tételként kezelt vetőmagtétel legnagyobb és a minták legkisebb mennyiségét az ISTA Szabályzat 2A táblázata, illetve az MSZ 7145:2007 szabvány 4.2. Gyógynövények és virágok (7. táblázat) tartalmazza.

7.3. Virágok

45/2008. (IV. 11.) FVM rendelet a dísnövény szaporítóanyagok forgalomba hozataláról, (továbbiakban dísnövény vhr.)

A virágok vetőmagtégeit is lehet hivatalos vetőmag minősítésben részesíteni Nébih, vagy VMKH VSZFO mintavétel és vizsgálat után. (dísnövény vhr. 2. sz. melléklet)

Ebben az esetben a tételek nemzeti csíkos címkét kapnak a következő szöveggel: „hatóságilag ellenőrzött vetőmag” / ”officially certified seed”

Az egy tételként kezelt vetőmagtétel legnagyobb és a minták legkisebb mennyiségét az ISTA Szabályzat 2A táblázata, illetve az MSZ 7145:2007 szabvány 4.2. Gyógynövények és virágok (7. táblázat) tartalmazza.

7.4. Fa és cserje fajok

A fa és cserje fajok vetőmagtégeit is lehet hivatalos vetőmag minősítésben részesíteni Nébih, vagy VMKH VSZFO mintavétel és vizsgálat után. Tétel és mintatömeg vonatkozásában az MSZ 13385-2:1992 Erdészeti és gyümölcs és díszfaiskolai vetőmagvak. Fémzárolás, minősítés és tárolás szabvány előírásait kell követni.

Az egy tételként kezelt vetőmagtétel legnagyobb és a minták legkisebb mennyiségét az ISTA Szabályzat 2A táblázata, illetve az MSZ 7145:2007 szabvány 4.3. Fásszárú (8. sz. táblázat) tartalmazza.

Fásszárú növények rétegelve tárolt vetőmagtégei esetében a mintavétel előtt próbarostálást kell végezni. A rostálással elkülönített vetőmag és rétegelő közeg aránya alapján határozható meg a vetőmag tömege.

A próbarostáláshoz 2-3 kg tömegű, legalább 4-5 helyről vett anyagot kell felhasználni. Ehhez hasonlóan kell mintát venni a fűrészporba, tőzegbe, vagy más közegben tartott (szállított) nagy nedvességtartalmi magvakból (pl. ezüst juhar) azzal az eltéréssel, hogy a részmintát a közeggel együtt kell alap és laboratóriumi mintává csökkenteni.

A fás szárú növények könnyen sérülő, nagyméretű termései és magvai (pl. makk, gesztenye) esetében mintavételkor a tételt könnyen keverhető kisebb halmokra kell bontani. A halmok összekeverése után kell a részmintákat kiemelni.

8. Címkehasználat

A csomagolási egységekre varrt, kötött vagy ragasztott függőcímke jogállását tekintve a Nébih MGEI által kiadott minősítő okmány. Hibátlanágát és hitelességét minden körülmények között biztosítani kell, melyért a fémzároló/mintázó a felelős. A minták mellől hiányzó mintavételi jegyzőkönyv vagy hibás függőcímke a fémzárolási folyamat, a minősítő magvizsgálat azonnali leállítását vonja maga után.

8.1. A címkék beszerzése és kezelése

1. A VMKH VSZFO keretében felhasználásra kerülő függőcímke gyártótól való megrendelése az illetékes VMKH VSZFO saját feladata. A gyártótól való átvétel sorszám szerint szállítójegyen történik.
2. A VMKH VSZFO-nak tételes raktárnyilvántartást kell vezetni az átvett és bevételezett függőcímkékről.
3. A függőcímkék nyomtatásra való kiadása a raktározási szabályok maradéktalan betartásával történhet:
 - hivatali nyomtatás esetén csomagolási egységenként (doboz) kell kiadni felhasználásra a címkéket a nyomtatásért felelős dolgozónak.
 - külső partnernél történő nyomtatáshoz a nyomtató üzem részére sorszám szerint szállító jegyen kerülhet sor az átadás-átvétel pontos regisztrálása mellett.
4. Címke nyomtatásra mind belső, mind külső nyomtatás esetén kizárólag a címke nyomtatási megrendelő tételes kitöltése után kerülhet sor. A megrendelőt belső nyomtatás esetén a megbízónak alá kell írnia. A szabályosan kitöltött címkemegrendelő a kinyomtatott függőcímkék alapbizonylata. Kihelyezett címkenyomtatási joggal rendelkező üzem esetén a rendszerbe regisztrált felhasználó nevének tárolása az aláírással egyenlő.
5. A VMKH VSZFO a megrendelő alapján kinyomtatott függőcímkéket a felhasználónak tételes felsorolással az átadás időpontjának megjelölésével, szállítójegy kíséretével adhatja át.
6. A kinyomtatott függőcímkék a megadott mintavétel dátumához képest számítva ± 15 napig érvényesek.
7. A fémzároláskor a felhasználást tételesen ellenőrizni kell és a fel nem használt, rontott címkéket a fémzárolónak be kell vonni és selejteznie kell. A fel nem használt, bevont, selejtezett, rontott címkék költsége a fémzárolató megrendelőt terheli.

Az üzem által saját hatáskörben használt standard címke meg kell feleljen az EU követelményeinek, ezért a saját tevékenység megkezdése előtt a saját standard címke formáját és tartalmát a Nébih MGEI VFO-nak egyeztetés céljából be kell nyújtani.

Valamennyi függőcímke egységes előnyomtatott formában készül, sorszámozott és vízjeles, 2012. óta Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal felirat szerepel a fejlécben.

8.2. A függőcímkék kitöltésének általános szabályai

Hivatalos fémzároláshoz csak Nébih fejléces, sorszámozott, számítástechnikai eszközökkel kitöltött függőcímkék használhatók.

Hivatalos címkén az azonosító jelzéseken kívül csak olyan jelölések szerepelhetnek, amelyekért a fémzároló felelősséget vállal. Az „Egyéb információk” rovatban a fémzárolató által közölt adatok is beírhatók, amik a belföldi vetőmagminősítő bizonyítványon megjegyzésként, ISTA narancs bizonyítványon pedig az erre kijelölt helyen és az ISTA

előírások szerint található meg (pl. kereskedelmi fajtajelzés stb.). Az egyéb információ nem tartalmazhat olyan adatokat, amelyek a felhasználót félrevezetik.

A függőcímkén illetve csomagoló anyagon az azonosításhoz szükséges adatokat a jogszabályok határozzák meg.

A tételszám: a vetőmagtétel egyedi azonosítására szolgáló szám, kódszám, jelzés.

Formája és szerkezete 2014-ig: H-1-022/0333, ahol

H = Magyarország

1 = a fémzárolás évének utolsó számjegye (2011)

022 = a fémzároló törzsszáma vagy a fémzároló üzem jelzése

0333 = a tétel sorszáma az adott évben, az adott fémzárolótól

2015-től: H-15-022/0333, ahol 15 = a fémzárolás évének utolsó 2 számjegye (2015)

2019-től az átruházott jogkör bevezetésétől a fémzároló estében a 0-val kezdődő törzsszámok a fémzároló üzemet jelölik, a 100-zal kezdődő számok a Nébih MGEI VFO, illetve az VMKH VSZFO kollégáit ezentúl pedig, a 200-zal kezdődő törzsszámok az átruházott jogkörben fémzárolókat.

Minden mintázásra felhatalmazott mintavevőnek törzsszáma van, melynek kiosztása és nyilvántartása a Nébih MGEI feladata.

Rendszeresen nagy mennyiségű vetőmagot feldolgozó üzemek munkájának meggyorsítása érdekében az illetékes VMKH VSZFO osztályvezetőjének lehetősége van önálló törzsszám kiadásának kezdeményezésére. A törzsszám kiadását a Nébih MGEI engedélyezi, amennyiben az üzem megfelelő biztonsággal tudja az egységes címkenyomtató programot használni. Az üzemi törzsszám kiadása után a tisztító üzemnek kötelező a kiadott törzsszám használata a saját néven előterjesztett vetőmag tételek fémzárolásakor.

A fémzárolás folyamat, amelynek címkén való jelölésére a mintavétel időpontja szolgál év, hónapjelzéssel. A címkén feltüntetett dátum a tényleges mintavétel időpontjától adott hónap 15-i dátummal térhet el. (Pl.: a kiadott címkén a fémzárolás időpontja 2020. február hó – ez azt jelenti, hogy a mintavételt január 15. és március 15. között kell elvégezni.

8.2.1. Az EU címkék és a nemzeti csíkos címkék kitöltésének szabályai

A Nébih címkék nyomtatása magyar nyelvű, a három elfogadott EU hivatalos nyelven is megadja az adatok címét.

Faj: megnevezése magyarul és latinul.

Fajta: az EU Fajtajegyzékeken és/vagy a Magyar Nemzeti Fajtajegyzéken – fajtajelöltek esetén az egyedi szaporítási, vagy fémzárolási engedélyben – szereplő név.

Szaporítási fok: rendelet szerint a fajhoz engedélyezett, illetve szántóföldi szemlejegyzőkönyvön igazolt

Fémzárolási szám: a tétel egyedi azonosító száma.

Fémzárolás ideje: év, hónap pontossággal történik.

Termelő ország:

Egység súlya: bruttó vagy nettó tömeg, pl. nettó 20 kg.

Egyéb információk: a legfontosabb szakmai információk közlésére alkalmas rovat (pl. termelő ország, méret stb.) pl. céggaranciával igazolt fajtanév, csávázószer megnevezése stb.

Fajmegjelöléses hibrid vetőmag esetén ide kell feljegyezni a „hibrid F1” jelölést. A csávázószer nevét, felhasznált mennyiségét fel kell tüntetni. Ha nem csávázott a tétel, a rovat kitöltetlen marad.

8.2.2. OECD függőcímkék kitöltésének szabályai

Az OECD tagországok felé történő vetőmagszállítások esetén az OECD Rendszerben szaporított és ellenőrzött növényfajokra használjuk, nem EU, de OECD tagországokba alkalmazása kötelező.

A fajták pontos névvel regisztráltak az OECD évente kiadott nemzetközi Fajtalistáján (a „zöld” könyvben), amelynek internetes elérhetősége: <https://www.oecd.org/agriculture/seeds/varieties/>
Az OECD Rendszer hivatalos nyelve angol és francia. (A Németországba irányuló export esetén a német nyelv is használható. A címke rovatait a faj és fajta kivételével azon a nyelven kell kitölteni, amelyen a bizonyítványt kéri.)

Species (Latin name): a faj latin neve az ISTA névhasználat szerint. (Más botanikai név nem használható.)

Variety: a fajtanév csak az OECD Fajtalistában regisztrált név lehet. (Előfordul, hogy egy-egy fajta megnevezése országonként változó, (szinonim név), melyet az OECD Fajtalistában is közölnek. Ilyen esetekben a fémzárolató közlése határozza meg a névhasználatot.)

Category: szaporítási fok már nyomtatva szerepel a címke színének megfelelően

Lot Reference number: a fémzárolási szám (A fémzároló ország jelzésével kezdődik, az előállítás évének utolsó számával folytatódik és csak ezt követi a törzs- és tételszám pl. H-1-121/0410)

Date of sealing: a fémzárolás ideje arab számmal, hónap, év sorrendben írandó.

Additional information: megjegyzés rovat (Itt lehet feltüntetni minden olyan információt, amely a tétel felhasználhatóságára, kikészítésére -méret, csávázás stb.- vonatkozik. Ebbe a rovatba írjuk a csávázáskor a csávázószer nevét, felhasznált mennyiségét és hatóanyagát, az inkrusztálás, granulálás esetén a kezelés módját, magdarab számát stb.) és az egalizált csomagolási egységek bruttó ill. nettó tömegét vagy egyéb mennyiségét (pl. magdarabszám)

Country of production: termelő ország

8.2.3. Tartalék címke használata

Vetőmag saját márkázott/cégjelzéses zsák használata esetén van lehetőség tartalék címke igénylésre a vetőmag tételek üzemből történő kiszállításakor vagy a tárolás során keletkező küllemi címkesérülések kezelésére. Bérfeldolgozás esetén az üzemnek rendelkeznie kell a fajta képviselőjének vagy fenntartójának írásbeli hozzájárulásával.

Tartalék címkék kezelése:

- minden vetőmag tételhez legfeljebb 16 db címkét lehet tartalékként nyomtatni, melyeket a felvarrandó címkék közül kell kivenni
- a tartalék címke 1 évig érvényes, utána a VMKH VSZFO felé el kell számolni a maradék és a felhasznált címkékkal az üzemi jegyzőkönyv alapján
- az átürítést zsákból zsákba kell végezni a fémzároló jelenlétében.

8.2.4. Egyéb plusz címkék

Öntapadós kiscímke minőségellenőrző mintavételhez

Minőségellenőrző fémzároláshoz használt öntapadós kiscímkét, amely az új sorszámot és a minőségellenőrzés idejét (év, hónap) tartalmazza, a vetőmag csomagolási egységén lévő függőcímkére kell felragasztani.

Piros öntapadós kör címke alkalmatlan tételek jelzésére: nincs kitöltése, csak jelölésre szolgál. VMKH VSZFO adja ki és a fémzárolató ragasztja fel az eredeti függőcímkékre.

ISTA mintavételi címke

Hatóságilag nem vagy nem megfelelően jelölt tételek mintázásához használatos címke. Adattartalma: mintavevő laboratórium neve, címe, faj megnevezése, azonosítószám, tömeg, mintavétel időpontja.

8.2.5. Öntapadós címkék használata

- a. Az öntapadós címke használatakor a fémzárolás általános szabályai változatlanok és kötelező érvényűek.
- b. Öntapadós címke csak a vevő / fajtajogosult / külföldi tulajdonos / forgalmazó saját márkázott papírzsákján használható, amelynek oldalán a töltő nyílástól 1-es sorszámmal kezdődően letörölhetetlen számszegély van. Ez lehetővé teszi annak utólagos, biztos ellenőrzését, hogy a zsákok levarrás után megtartották eredeti nagyságukat, méretüket és az eredeti egyetlen varrás nem került felbontásra – ebben az esetben a címke bárhol elhelyezhető a zsákon.
Amennyiben a zsák nem számozott, az öntapadós címkét csak a zsák szabad széle és a varrás között vagy részben a varrást érintve lehet elhelyezni.
- c. Minden zsákon lemoshatatlan festékkel fel kell tüntetni a faj és fajta nevét, a vetőmag szaporítási fokát és a fémzárolási számot.

9. Szürke címkés fémzárolás

A hivatalos szántóföldi ellenőrzésben részesített alkalmas minősítésű vetőmagelőállítás termése a vetőmagminősítés előtt nem véglegesen minősített vetőmagként fémzárolható. A tömeghatár nélkül, egalizált csomagolási egységekben lezárt szürke címkével jelölt vetőmagtétel a fajtaazonosság és fajtatisztaság igazolására az alkalmas szántóföldi ellenőrzés és minősítés eredményeként hivatalos fajtaigazolást kap. A lezárt, szürke címkével jelölt nem véglegesen minősített vetőmagtétel a hivatalos fajtaigazolással raktározható, szállítható és a végleges minősítés érdekében tovább feldolgozható. A szürke címkés vetőmagtétel közvetlen árutermesztési céllal kereskedelmi forgalomba nem hozható.

A szántóföldi vhr. 1-4 mellékleteiben részletezett egy tételben zárható vetőmag-mennyiségek betartásával fémzárolásra előterjesztett szürke címkés vetőmagtétel hivatalos mintavételben részesíthető, a vizsgálatok eredményéről kiállított vizsgálati jegyzőkönyv a tételre vonatkoztatható. Ilyen esetben a hivatalos fajtaigazoláson és a vizsgálati jegyzőkönyvön ugyanazt a fémzárolási számot kell szerepeltetni, mint azonosítót.

A rendeletben meghatározott egy tételben zárható tömeghatárnál nagyobb szürke címkés tételből hivatalos mintát nem lehet venni.

A szürke címkés vetőmagtétel esetében is jelölni kell bármely kémiai kezelés (pl. csávázás) tényét.

A nem véglegesen minősített vetőmagvak importjára az import fejezetben leírtak vonatkoznak.

Szürke címke használható a hibridkukorica hímsteril tételeinek önálló fémzárolásához, ahol fel kell tüntetni a „Only for mix” jelzést.

10. Általánostól eltérő zárási módok

Óriás zsákok zárását (jumbó zsák, big-bag) a töltőnyílásra szűrőkötéssel felkötött függőcímkével és plomba használatával együtt kell végezni.

A varrással lezárható zsákokat a függőcímké átvarrásával is lehet a töltőnyíláson rögzíteni. Alumínium zár használata ez esetben mellőzhető.

Önürítő (egy oldalon akasztó kengyellel rendelkező) jumbó zsákok ürítő nyílásán a függőcímké és a plomba elhagyható.

Konténerben történő fémzárolás alkalmával a függőcímkét plomba használatával együtt kötéssel kell a töltőnyílásokra helyezni.

Konténerben való fémzároláskor ajánlott a belső címke használata, mely tartalmazzon minden függőcímkén lévő információt,

Kalapos konténerben való fémzárolás esetén szalagzárat (bandázst) lehet alkalmazni, amely elhagyható, ha belső csomagolóanyagot is használnak, és az a szabályok szerinti fémzárral lezárható.

Óriás tartályban való fémzárolás (pl. a közlekedési eszköz egységnyi rakodótere, önürítő óriáskonténer stb.) felső mennyiségi határa az egy tételként maximálisan a vonatkozó szabványban meghatározott fémzárolható vetőmagmennyiség. (kivétel a szürke címkés szállítás, ahol nincs tömeghatár)

Az óriás tartályok és nagy csomagolási egységek (50 kg felett) mintázásakor megkövetelt a betöltéskor működő automata mintavevő használata. Minden nyitható-zárható nyílásra függőcímkét és plombát kell tenni. Ajánlott a belső címke használat. A fémzárolási okmányokon (mintázáskor, záráskor a munkalapra) az önjáró konténer vagy fuvarszköz azonosító adatait fel kell tüntetni.

Amennyiben az óriás tartályok magassága nem engedi a teljes magasságban történő mintavételt kezelhető méretű kézi mintavevő eszközökkel, akkor a tartályokat a mintavétel céljára át kell üríteni.

A nagy és óriás csomagolási egységeket is egalizáltan kell fémzárolásra előterjeszteni, de a tétel utolsó csomagolási egysége lehet eltérő tömegű. Az utolsó egység nyomtatott címkéjén ebben az esetben kézzel ki kell javítani a névleges tömeget a tényleges tömegre.

11. Engedélyköteles fémzárolások

- Átmeneti és az Európai Unión belül ki nem küszöbölhető vetőmaghiány esetén engedélyezhető
 - a Nemzeti Fajtajegyzékben és a Közösségi Fajtajegyzékben nem szereplő fajta vetőmagja
 - a rendeletben foglaltaknak csírázóképeség tekintetében meg nem felelő engedélymentes vetőmag átmeneti forgalomba hozatala
- A vetőmagtétel csírázóképeségi vizsgálatának befejezése előtt a vonatkozó mellékletekben előírt szaporítási fokú vetőmag minősítését és forgalomba hozatalát az első vásárlóig, a forgalomba hozatalra vonatkozó egyéb feltételek betartása mellett
- Kísérleti célú vetőmag
- Kereskedelmi vetőmag
- Keverékek
- A fajtaminősítő vizsgálat alatt álló fajtajelöltek vetőmagjai
- Alternatív fajmegjelöléses fémzárolásnál minden esetben szükséges a fémzároló / megrendelő írásbeli kérelme.

Az engedélyhez kötött fémzárolás szabályai

A fémzárolási igénybejelentésnek tételesen tartalmaznia kell a vetőmagtétel előterjesztés pontos helyét, több telep esetén helyeit, a fémzárolni kívánt vetőmagtétel telephely szerinti mennyiségének pontos megjelölésével.

Minden esetben a fémzárolás helyén az előterjesztőnek be kell mutatni az eredeti engedélyt kivéve az EU engedelménynél, melyet a Nébih MGEI VFO témafelelőse tart nyilván, itt másolat vagy szám elegendő.

Az engedélyező okirat/határozat számát a mintavételi jegyzőkönyvön a mintákhoz csatolt munkalapokon és a vizsgálat után a minősítő okmányokon fel kell tüntetni.

Csak az engedélyokiratban szereplő név vagy jelzés használható a fajta jelölésére.

Az engedélyben szereplő mennyiségi, területi felhasználási idő, vagy más korlátozást maradéktalanul be kell tartani.

Amennyiben több tételben, vagy részletezve történik fémzárolási előterjesztés, a fémzárolás során a lezárt mennyiségeket az eredeti engedély hátoldalán fel kell tüntetni.

Az engedélyben szereplő mennyiségi- és időkorlát nem léphető túl.

11.1. Csírázóképeség tekintetében meg nem felelő tételek engedélyezése (csak szántóföldi fajokra vonatkozik)

Az EU Bizottsága 217/2006/EK Rendelete 2006. február 8-ától alakította ki az eljárási rendet a minimális csírázásra vonatkozó követelményeket nem teljesítő vetőmagtételek forgalmazásának tagállami felhatalmazással történő ideiglenes engedélyezésére. Az eljárásrend alapján a 66/401/EGK (takarmánynövények), 66/402/EGK (gabonafélék), 2002/54/EK (répafélék) és 2002/57/EK (olaj- és rosnövények) tanácsi irányelvek alkalmazási szabályainak megállapításáról – az engedélyezési folyamat egyszerűsítése érdekében – a Bizottság úgy döntött, hogy az elektronikus levelezés, mint konzultációs folyamat megfelelő eszköz a Bizottság és a tagállamok tárthatóságai között.

Hivatalosan fémzárolt szuperelit és elit vetőmagtételre engedélyezésénél a fémzároltatónak minden esetben a vetőmagtételre szóló indoklással ellátott kérelmet kell benyújtania az eredeti minősítő okmányok csatolásával a Nébih MGEI VFO-nak címzetten.

Az engedélyt határozattal adja ki a Nébih MGEI. A bizonyítványon szerepelni fog a súlypótlék mértéke is.

A szállítónak szavatolnia kell a meghatározott csírázóképeséget, amelyet egyedi, külön címkéjén – a szállító nevének, címének és a vetőmagtétel fémzárolási számának egyidejű szerepeltetésével – kell feltüntetnie. Fentiekre két lehetőség van:

a.) A tétel Nébih címkével való átcímkézése

b.) Saját üzemi címke felhasználása azonos tartalommal minden göngyölegre, melyet hatósági ellenőrzés keretében a Nébih MGEI VFO, vagy a VMKH VSZFO ellenőriz. (Az ellenőrzés során 1 db mintacímkét a hatósági ellenőrzési jegyzőkönyvhöz csatolni kell.)

Amennyiben fenti feltételek mellett a lehetőségekkel nem kíván élni a címkéket le kell vágni és 30 napon belül azokkal el kell számolni.

Árualap célú vetőmagtétel (I. és II. szaporítási fokú) forgalomba hozatalának engedélyezésén alapuló minősítése:

Az engedélyezést kérő tagállam társhatósága az alábbi információt tartalmazó kérelmet nyújtja be a Bizottságnak és ezzel egy időben a többi tagállamnak is:

- faj, fajta, ill. a termesztés és a felhasználás jellege,
- a várható minimális csírázóképeség,
- a kérelmezett vetőmag mennyisége,
- a kérelem indoka,
- a forgalmazás javasolt helye(i),
- az engedélyezendő vetőmag felhasználási időszakának határnapja.

A kérelmezőnek a fenti adatokról kell tájékoztatást nyújtania a Nébih MGEI VFO részére.

A kérelmi értesítést követő 15 napon belül a többi tagállam értesíti a kérelmező tagállamot és a Bizottságot:

- az alkalmasnak ítélt vetőmagtétel felajánlásáról,
- az alkalmasnak ítélt vetőmagtétel hiányáról,
- vagy az engedélyezéssel ill. az ideiglenes forgalmazással kapcsolatos kifogásairól.

A 15 nap letelte után az EU Mezőgazdasági, Kertészeti és Erdészeti Vetőmagok és Szaporítóanyagok Állandó Bizottsága:

- ellenajánlat esetében igyekszik megegyezésre juttatni a felajánlást tevő(ke)t a kérelmező tagállammal a kérelemre benyújtott ajánlat(ok) elfogadásáról,
- a tagállamok megegyezése hiányában vagy egyéb kifogás esetén önmaga dönt,
- ellenajánlat vagy kifogás hiányában engedélyt ad a vetőmag felhasználására.

Az EU Állandó Bizottsága által meghatározott forgalomba hozatali követelmények az alábbi linkről érhető el:

https://ec.europa.eu/food/plants/plant-reproductive-material/legislation/eu-marketing-requirements_en

Az EU Állandó Bizottságának döntése után a Nébih MGEI VFO tájékoztatja a hazai kérelmezőt az engedélyezés feltételeiről.

11.2. A csírázóképeségi vizsgálat befejezését megelőző forgalmazás

Akkor engedélyezhető, ha a tételek az egyéb vhr. -ben foglalt követelményeknek megfelelnek. E célból a fémzároltatónak kérelmet kell benyújtania, amelyben bizonyítania kell a forgalomba hozatal szükségességét és meg kell jelölnie a forgalomba hozatal szándékozott időszakát, illetve meghatározott csírázóképeséget, amelyet forgalomba hozatali

célből fel kell tüntetnie egy külön címkén a nevével, címével és a vetőmagtétel fémzárolási számával együtt.

A kérelmet a Fémzárolási Szabályzat 2. melléklet szerinti formanyomtatványon kell benyújtani a vetőmagtétel minősítését végző Nébih MGEI, vagy VMKH VSZFO -hoz.

Az engedélyezés a kérelem ellenjegyzésével történik, az eredeti okmányt a kérelmező csatolja a vetőmagtétel kísérő okmányaihoz, egy másolatot pedig az engedélyezést végző egység a vetőmagvizsgálati dokumentumokhoz csatolva megőrzi.

A szállítói címkének tartalmaznia kell a 'Szállítói címke / Supplier's label' megnevezést, a faj ill. fajta nevét, szaporítási fokot, fémzárolási számot, a szállító (fémzároltató) nevét és címét, továbbá a szállító által garantált minimális csírázóképeség százalékos értékét.

A végleges Vetőmagminősítő Bizonyítványt a hivatalos vizsgálat befejezését követő 30 napon belül át kell adni a vetőmagtétel első vásárlója számára.

11.3. Fajtajelöltek fémzárolása továbbsszaporítási célra

Magyarországon egyedi szaporítási engedéllyel rendelkező fajtajelöltek vetőmag tételei (szuperelit, elit és I. szaporítási fok) kizárólag továbbsszaporítási célra fémzárolhatóak.

Alkalmas minősítésű szántóföldi jegyzőkönyv piros példánya alapján nemzeti színű csíkos címkével zárhatóak a tételek. A címke megjegyzés rovatában fel kell tüntetni az alábbi feliratot:

„Fajtajelölt, csak magyarországi és nem EU forgalmazásra engedélyezett”.

11.4. Fajtajelöltek fémzárolása kísérleti célra

(I. és II. szaporítási fokú vetőmag tételek végleges állami fajtaelismerést megelőző forgalomba hozatala, fémzárolás narancsszínű függőcímkével)

Az Európai Közösség 2004/842/EK számú, 2004. december 1-én kiadott Bizottsági Határozatával lehetőséget teremtett a fajtavizsgálatra bejelentett fajtajelöltek vetőmag tételeinek az EU tagállamaiban történő fémzárolására és forgalomba hozatalára. A 2004/842/EK Bizottsági Határozat olyan fajtajelöltek vetőmagjaira vonatkozik, amelyekre az EU valamely tagországában a nemzeti fajtajegyzékre való felvételi kérelmet benyújtották. A Határozat értelmében az a tagállam, amelyik a fajtavizsgálatot megindította ill. végzi, engedélyt adhat a saját ill. a kérelem alapján bármely más tagállam területére ilyen vetőmagtétel narancsszínű függőcímkével történő fémzárolására és az így minősített tételek forgalomba hozatalára.

A Határozat értelmében az ilyen típusú fémzárolásra vonatkozó engedélyt „a fajta használatával vagy termesztésével kapcsolatos információk gyűjtésére elvégzett tesztek vagy kísérletek céljára lehet megadni.” A kérelmezőnek az engedélykérelem adatait tartalmazó táblázatot (6. sz. melléklet) a Nébih MGEI VFO-tól kell írásban megkérnie (mgei@nebih.gov.hu) vagy a Nébih központi internetes honlapjáról letöltenie. A kérelemben meg kell jelölnie a növényfajt, a fajtát vagy a fajtajelölt nemesítői referenciáját, a fajtavizsgálat nyilvántartási számát, az engedélyezni kért tagállamonkénti mennyiséget, információt kell adnia a tervezett kísérletről, azokról a tagországokról, amelyek területén a kísérleteket végezni fogják, és hivatkoznia kell a fajtabejelentéskor benyújtott fajtaleírásra és a fajtafenntartásra.

Külön meg kell jelölnie az esetlegesen GM származású fajtajelöltet.

Az engedély alapján narancsszínű hatósági függőcímkével fémzárolt vetőmagot az adott növényfajra vonatkozó legalacsonyabb szaporulati foknak megfelelően kell minősíteni a jogszabály előírása alapján.

Fémzárolási szabályzat 7. kiadás - 2023.

A narancsszínű függőcímkén az alábbi adatokat kell feltüntetni:

- a) a minősítő hatóság és tagállam megnevezését vagy azok megkülönböztető rövidítését;
- b) a tétel referenciaszámát;
- c) a fémzárolás keltét (év és hónap);
- d) a faj megnevezését;
- e) a fajta/fajtajelölt megnevezését vagy nemesítői referenciáját ill. a fajtabejelentést célzó hivatalos kérelem számát;
- f) a "fajta hatóságilag még nem került jegyzékbe" megjelölést;
- g) a "kizárólag tesztek és kísérletek elvégzése céljára" megjelölést;
- h) adott esetben a "géntechnológiával módosított fajta" megnevezést;
- i) a méretet (kizárólag vetőburgonya esetében);
- j) a nettó vagy bruttó tömeget;
- k) az esetleges vegyszeres kezelés tényét.

A kibocsátott fémzárolási és forgalomba hozatali engedély érvényességi időtartama legfeljebb 1 év, de az engedély még legfeljebb egyéves időtartamra meghosszabbítható.

A meghosszabbítási kérelemben hivatkozni kell az eredeti engedélyre, és csatolni kell minden olyan kiegészítő információt, amely a fajtára vagy a fajtavizsgálatra vonatkozik.

Az engedély érvényessége akkor is megszűnik, ha a Nemzeti Fajtajegyzékbe történő felvételi kérelmet visszavonták vagy elutasították, illetve, ha a fajta állami elismerést kapott.

Megjegyzés:

Annak ellenére, hogy a fajtajelöltet vizsgáló tagállam az engedélyt megadta egy másik tagországban végzendő kísérlethez, az érintett másik tagállam a saját teljes területén vagy annak egy részén megtilthatja az adott fajtajelölt vetőmagjának felhasználását; vagy feltételeket határozhat meg a forgalomba hozatalára vonatkozóan.

Ez a jogszabályban meghatározott biztosíték akkor lép életbe, ha:

- a) megállapítást nyer, hogy a fajtajelölt termesztése növényegészségügyi szempontból ártalmas lehet más fajták vagy fajok termesztésére nézve; vagy
- b) a kérelmező tagállamban elvégzett hatósági fajtakísérletek bebizonyították, hogy a fajta a tagállam területének egyetlen pontján sem hoz az említett tagállam területén jóváhagyott hasonló fajtával végzett kísérleteknek megfelelő eredményeket, illetve köztudomású, hogy a fajta – érési csoporttípusa miatt – az adott tagállam területének egyetlen pontján sem alkalmas termesztésre; vagy
- c) a tagállamnak alapos oka van feltételezni, hogy a fajta veszélyt jelent az emberi egészségre vagy a környezetre.

Az engedélyt megadó tagállam a kérelmezőt az alábbi bizalmas információk közzétételére kötelezheti:

- a) a mezőgazdasági vállalatoknál a fajta használatával vagy termesztésével kapcsolatos információk gyűjtésére elvégzett tesztek vagy kísérletek eredményei;
- b) az engedélyezett időszak alatt forgalomba hozott vetőmag mennyisége és az a tagállam, amelybe e vetőmagot szánták.

A tagállamok a meglévő számítógépes információs-rendszeren (e-mail lista) keresztül értesítik egymást és a Bizottságot a kérelemről, a kérelem esetleges elutasításáról, az engedély megadásáról, meghosszabbításáról, módosításáról, hatályon kívül helyezéséről vagy visszavonásáról.

11.5. Lefokozás lehetőségei

A piaci igények időszakosan szükségessé teszik, hogy az üzemi méretű táblán előállított továbbszaporítási célú szuperelit, elit, I. fok szaporítási fokú vetőmagtétélek, a törvényes előírásnál alacsonyabb szaporítási fokon kerüljenek fémzárolásra, így korlátozva a túlzott vetőmag felszaporítást és biztosítva, hogy a vetőmag csak árutermesztésre legyen felhasználható.

A lefokozás céljából benyújtott írásbeli kérelemhez a fémzároltatónak/vetőmag tulajdonosának csatolni kell az adott fajta tulajdonosának hozzájáruló nyilatkozatát a lefokozáshoz. Ez a vetőmag tulajdonosának írásbeli kérelmére abban az esetben fogadható el és valósítható meg, ha a vetőmagelőállítást a Nébih MGEI VFO, vagy a VMKH VSZFO érvényes vetésbejelentés után, a rendelet előírásainak megfelelő szántóföldi ellenőrzésben és minősítésben részesítette, és a szaporítás a szabályos szaporítási lépcsőben alkalmas minősítést kapott.

A szántóföldi vhr. alapján a különböző szaporítási fokokat a következőképpen lehet lefokozni:

- Hivatalos szemlében részesített szuperelit szaporítási fokú tétéleket csak elitre és I. szaporítási fokra lehet degradálni. I. szaporítási fokra azonban csak abban az esetben lehet lefokozni, ha az így degradált tétel kizárólag továbbszaporításra kerül. A vetőmagminősítő bizonyítványon és a címkéken is fel kell tüntetni, hogy csak továbbszaporítás céljára használható a tétel.
- Elit szaporítási fokú tétéleket csak abban az esetben lehet I. vagy II. szaporítási fokra degradálni, amennyiben az elvetett szuperelit anyamag hivatalos Nébih MGEI VFO szemlében és Nébih MGEI VFO, vagy VMKH VSZFO fémzárolásában részesült. Árualapnál a szaporítási lépcső során csak így biztosítható a minimum kétszeri hivatalos ellenőrzés és minősítés.

Lefokozás csak egy alkalommal végezhető.

A lefokozott vetőmagtétélek visszaemelése az eredeti szaporítási fokra nem lehetséges.

Az eljárás a már fémzárolt tétélekre is alkalmazható.

A degradálás tényét a Vetőmagminősítő Bizonyítványon fel kell tüntetni.

11.6. Biovetőmag (ökológiai előállításból származó vetőmag) fémzárolása

Kizárólag **igazoltan** ökológiai előállításból származó vetőmagtételt lehet a címkén és a bizonyítványon erre vonatkozó jelzéssel ellátni.

A függőcímke 'egyéb információk' és a Vetőmagminősítő Bizonyítvány felső, részében a tétel adatainál az „ökológiai vetőmag” (a fémzároltató kérésére németül: „ökologisches Saatgut”; angolul: „organic seed”) kifejezésnek kell szerepelnie.

Igazoltan ökológiai előállításból származó tétel az, melyre vonatkozóan a fémzároltató bemutatja valamely ökológiai gazdálkodást ellenőrző szervezet tanúsítványát a vetőmag előállító területről.

Jelenleg hivatalosan működő hazai tanúsító szervezetek:

Biokontroll Hungária Nonprofit Kft.

Bio Garancia Kft.

A címke csak a tanúsítvány bemutatása után adható ki.

12. Import vetőmag

Import vetőmag és vetőgumó az a Magyarország területére beszállított tétel, melyet nem az Európai Unióban minősítettek és az Európai Unión belüli első forgalomba hozatalára (forgalmazás, felhasználás, feldolgozás) hazánkban kerül sor.

A szántóföldi vhr. 1-4 mellékleteinek A részeiben foglalt fajok esetén csak egyenlősített harmadik országban minősített vetőmagot lehet Magyarországra beszállítani. Ebben a fajkörben nem egyenlősített harmadik országban minősített vetőmag kizárólag bérfeldolgozásra érkezhet be, mely a feldolgozást követően OECD vagy nemzetiszínű csíkos címkével fémzárolva szállítható vissza a szállító országba.

A szántóföldi vhr. 1., 3. és 4. mellékletének D részeiben felsorolt OECD fajkörbe tartozó fajok esetén kizárólag OECD fajtaigazolt vetőmag behozatala engedélyezett. Az ilyen vetőmagokat belföldiesítő fémzárolásban kell részesíteni, és nemzetiszínű csíkos címkével kell ellátni.

A zöldség vhr. 1. mellékletében foglalt fajok bármely harmadik országból érkezhetnek.

Az OECD Vetőmag Fajtaigazolási Rendszer által nem szabályozott alternatív fémzárolású fajok és/vagy fajták Magyarország közigazgatási határain kívülről minősítés nélkül szabadon behozhatók és forgalmazhatók.

A vetőmag importra a törvény 16.§-ának (2) és (3) bekezdése, valamint a szántóföldi vhr. 49. és 50.§-a és a zöldség vhr. 8.§-a rendelkezik.

A Vetőmagtörvény végrehajtására kiadott szántóföldi és zöldség vhr. alapján a 2 kilogrammot meghaladó tömegű vetőmagvak harmadik országból történő importja esetén az importáló a Hivatal részére köteles a beszállított vetőmagtételtől az alábbi adatokat szolgáltatni:

- a) faj,
- b) fajta,
- c) szaporítási fok,
- d) termelő ország
- e) illetékes ellenőrző hatóság,
- f) feladó ország
- g) importőr
- h) a vetőmag mennyisége
- i) a harmadik országban történő vetőmag-előállítás engedélye.

Minden Magyarországra beszállított nem Magyarországon termett kukorica, csemegekukorica, pattogatni való kukorica, repce és szója vetőmagtétel esetén az importálónak rendelkeznie kell egy külön GMO vizsgálatok elvégzését lehetővé tevő hivatalos letéti mintával. Külön minta hiányában a VMKH kérésre elvégzi a mintavételt, amennyiben a tételt a Nébih MGEI VFO szűrőpróbaszerű ellenőrzésre kijelöli. A GMO letéti mintát a Nébih ÉLI KVL-ba el kell küldeni. A minta minimális mennyisége 3000 db mag.

A vizsgálatra való kijelölést szántóföldi fajok esetén belföldön termett mag esetén a fémzároló felügyelő végzi véletlenszerűen a fémzárolt tételek 5 %-át. Nem Magyarországon

Fémzárolási szabályzat 7. kiadás - 2023.

termett mag esetén Nébih kockázatelemzése alapján kerül kijelölésre a tétel. A Magyarországra való beérkezést követően az importáló bejelenteti a tételek adatait a Nébih MGEI VFO-nak és a tételekből legfeljebb 10 % kerülhet kiválasztásra.

Minden továbbszaporításra kerülő import vetőmagtételből hivatalos mintát kell venni, amit posztkontrol vizsgálatra a Nébih MGEI Fajtakitermesztő Állomására kell küldeni.

Az OECD rendszerbe tartozó vetőmag tételek importját tételesen ellenőrizni kell.

Az ellenőrzéskor vizsgálni kell:

- az OECD címke meglétét,
- az OECD Fajtaigazolás becsatolását,
- a vetőmag minőségét igazoló ISTA Nemzetközi Vetőmagvizsgálati (narancs) bizonyítványt (három hónapnál régebbi bizonyítvány esetén vizsgálat rendelhető el).

Az import vetőmagnak meg kell felelnie az EU minősítési követelményeinek.

Ha az import vetőmagtétel hiányos okmányokkal érkezik vagy nem felel meg a nemzetközi előírások követelményeinek, a tételt a tények írásbeli rögzítése után hatósági zár alá kell helyezni és a fémzároltatót fel kell szólítani a hiányzó okmányok pótlására. (Az ISTA narancs bizonyítvány nem kötelező, hazai vizsgálatat pótolhatja a hiánya.)

Az import vetőmagvak helyszíni ellenőrzése során ellenőrizni kell:

- a csomagolási egységek zárását (3.2. pont),
- a tétel jelölését – a vetőmagcímkek adattartalmát (8. fejezet),
- és a kísérő okmányokat:
 1. OECD Fajtaigazolást,
 2. ISTA Vetőmagvizsgálati Bizonyítványt
 3. GMO Nyilatkozatot melynek a 48/2004 és 50/2004 rendelet szerintinek kell lennie
 4. Egyéb okmányokat (fajtól, fajtától és származási országtól függően eltérő).

13.1. A szántóföldi vhr. 1-4 melléklet A részében felsorolt fajok importjának részletes követelményei

13.1. 1. Az egyenlősített harmadik országban végzett szántóföldi ellenőrzéssel kapcsolatos követelmények

a) A szántóföldi ellenőrzéssel kapcsolatos részletes előírásokat az alábbi jogszabályok és rendelkezések tartalmazzák:

Fajcsoport neve	OECD Vetőmag Rendszer	Szántóföldi vhr.	EU direktíva
Gabonafélék	OECD Seed Schemes Annex IX. Cereal seed Appendix 2	1. melléklet B rész és D/II. rész	Directive 66/402/EEC Annex I
Kukorica és cirokfélék	OECD Seed Schemes Annex XII. Maize and sorghum seed Appendix 2	1. melléklet B rész	Directive 66/402/EEC Annex I
Olaj-rostipari és	OECD Seed Schemes Annex VIII. Crucifer seed and other	4. melléklet B rész és D/II.	Directive 66/401/EEC Annex I and

Fémzárolási szabályzat 7. kiadás - 2023.

növények	oil or fibre species seed Appendix 2	rész	Directive 2002/57/EC Annex I
Takarmány- növények	OECD Seed Schemes Annex VII. Grass and legume seed Appendix 2	3. melléklet B rész és D/II. rész	Directive 66/401/EEC Annex I
Répafélék	OECD Seed Schemes Annex X. Sugar beet and fodder beet seed Appendix 2	2. melléklet B rész	Directive 2002/54/EC Annex I A

b) Nem véglegesen minősített vetőmag hivatalosan fémzárolt OECD címkével ellátott tételei importálhatók.

1. A vetőmagtételt kísérő hivatalos OECD fajtaigazoláson az alábbi kiegészítő információkat kell feltüntetni:
az elvetett anyamag fémzárolási száma és a minősítését elvégző EU tagország vagy egyenlősített harmadik ország megnevezését,
2. a fajtaigazolásban szereplő tétel vetőmag szaporító területének nagyságát,
3. a vetőmagtermés mennyiségét,
4. és egy tanúsítást, mely igazolja, hogy a szántóföldi ellenőrzésben részesített terület és a termés az előírt követelményeknek megfelelt.

13.1.2. Az egyenlősített harmadik országban végzett vetőmag minősítéssel kapcsolatos követelmények

a) A vetőmagot az OECD Vetőmag Fajtaigazolási Rendszer előírásaival összhangban kell minősíteni, a csomagolási egységeket hivatalosan kell jelölni és lezárni.

A vetőmag minősítéssel kapcsolatos részletes és az EU direktívákban foglalt további fajtaazonossági és fajtatisztasági követelményeket az alábbi jogszabályok és rendelkezések tartalmazzák:

Fajcsoport neve	OECD Vetőmag Rendszer	Szántóföldi vhr.	EU direktíva
Gabonafélék	OECD Seed Schemes Annex IX. Cereal seed Appendix 3 – Appendix 5	1. melléklet C rész és D/III. rész	Directive 66/402/EEC Annex II – Annex V
Kukorica és cirokfélék	OECD Seed Schemes Annex XII. Maize and sorghum seed Appendix 3 – Appendix 5	1. melléklet C rész	Directive 66/402/EEC Annex II – Annex V
Olaj rostipari növények	OECD Seed Schemes Annex VIII. Crucifer seed and other oil or fibre species seed Appendix 3 – Appendix 5	4. melléklet C rész és D/III. rész	Directive 66/401/EEC Annex II – Annex V and Directive 2002/57/EC Annex II – Annex V
Takarmány- növények	OECD Seed Schemes Annex VII. Grass and legume seed	3. melléklet C rész és D/III.	Directive 66/401/EEC Annex II – Annex V

Fémzárolási szabályzat 7. kiadás - 2023.

Fajcsoport neve	OECD Vetőmag Rendszer	Szántóföldi vhr.	EU direktíva
	Appendix 3 – Appendix 5	rész	
Répfélék	OECD Seed Schemes Annex X. Sugar beet and fodder beet seed Appendix 3 – Appendix 5	2. melléklet C rész	Directive 2002/54/EC Annex I B – Annex IV

- b) Az import vetőmagtételt OECD fajtaigazolásnak kell kísérnie.
c) A vetőmagtételek vizsgálatát az ISTA előírásai szerint kell végezni.
d) A vetőmagtételek hivatalos címkéin az OECD Fajtaigazolási rendszer előírásain felül az alábbiakban felsorolt kiegészítő információkat kell szerepeltetni:
1. az „EC Rules and Standards” feliratot
 2. a hivatalos fémzárolás időpontját
 3. az esetleges újrazárás vagy újracímkézés tényét
 4. a termelő ország megnevezését
 5. a bruttó v. nettó tömeget v. szem egységenkénti kiszerelésnél magdarabszám
 6. a tömeg feltüntetése esetén, amennyiben szemcsés növényvédő szer, inkrusztálás granulálás vagy egyéb más szilárd adalékanyag használatára került sor, az adalékanyag jellege és a vetőmag teljes tömegének aránya.

Az 1-6 pontokban részletezett információkat a hivatalos OECD címkére vagy a minősítő hatóság által a vetőmagtételhez rendelt kiegészítő címkére kell felírni. A hivatalos kiegészítő címke használata esetén a csomagolási egységekre szállítói címkét nem lehet rakni.

- e) Bármely kémiai kezelést (csávázás, szemcsés növényvédő szer inkrusztálás v. granulálás) a címkéken vagy a csomagoláson fel kell tüntetni.
f) A b), d) és e) pontokban leírt követelmények nem vonatkoznak a nem véglegesen minősített vetőmagtéselekre.

Megjegyzés: átmenő forgalomban közlekedő szállítmányok:

Genetikailag módosított fajtájú (MON 810) vagy jelölési határ (0,0 %) feletti szennyeződést tartalmazó vetőmagtétel esetén, a csomagolási egységeken - hivatalos v. kiegészítő címkén, vagy szállítói címkén, vagy a csomagoláson – egyértelműen jelezni kell a GMO státuszt.

13. Reexportra szánt vetőmagtételek

Azon vetőmagtételek, amelyek a vámudvart, vámszabadterületet nem hagyják el, nem kerülnek Magyarországra beléptetésre, nem tartoznak a Növénytermesztési Hatóság hatáskörébe.

14. Export fémzárolás

Export fémzárolás OECD rendszerben

- A fajta az OECD listán szerepel, vagy a listába vételét az OECD visszaigazolta.
- OECD Fajtaigazolással és ISTA Bizonyítvánnyal lehet exportálni!

Export fémzárolás nem OECD, nem EU országba

- a.) EU címkével való fémzárolásnak és kiszállításnak nincs akadálya, ha a tétel az EU követelményeinek mindenben megfelel és az exportőr így kéri.
- b.) a vetőmagtételeket fajtajelöléssel érvényes szántóföldi szemlejegyzőkönyv alapján, vagy kereskedelmi vetőmagként fajmegjelöléssel lehet fémzárolni.
 - a fémzárolást az előterjesztőnek kérelmeznie kell a célország megjelölésével.
 - a kérelmet és nyilatkozatot a Nébih MGEI VFO-hoz kell benyújtani.

Függőcímke használat nemzeti színű csíkos címke és amennyiben a fémzároltató másként nem rendelkezik ISTA bizonyítvány.

Céltermeltetésre beérkezett vetőmag kezelése

A szaporítás majd ezt követően a fémzárolás feltétele a származás és minőség igazolása a minősítés a megjelölt kötés szerint történik a teljes megtermett mennyiséget (tisztítási alj, alkalmatlan is) és az összes alkalmas tételt ki kell szállítani.

15. Keverékek fémzárolása

A vetőmag keverékek forgalomba hozataláról és minősítéséről a szántóföldi vhr. 9. és 10 §-a rendelkezik.

Keverékként kell kezelni és minősíteni minden olyan vetőmagtételt, melyben a fő tömeget kitevő fajon kívül egy vagy több másik faj vetőmagjának mennyisége eléri a 10%-ot.

Csak fémzárolt, a vonatkozó előírásoknak megfelelő minőségű tételek keverhetők. Keverés után a tételt újra fémzárolni kell és a keverék új fémzárolási számot kap.

A minősítés során meg kell határozni a fajok összetételét és a kísérő okmányokon a keverés arányát közölni kell.

A keverékek összetételének minőségellenőrző vizsgálatokor a megengedett eltérések a bejelentett összetételhez viszonyítva

10%-nál nagyobb arányt kitevő fajok esetében 5%,

10%-nál alacsonyabb arányt kitevő fajok esetén 2% lehet.

A csírázóképeség vizsgálatot csak abban az esetben kell elvégezni, ha az adott alkotórész bizonyítványa 6 hónapnál régebbi.

Egy tételben fémzárolható keverékek tömege:

- takarmányozás-trágyázási célból készített keverékek, valamint azoknál, ahol 50 %-nál több a keverékben a gabona, csillagfűrt, lóbab, bükköny, szója, napraforgó 20 tonna
- egyéb keverékek, virágok kivételével 10 tonna,
- virágok 5 tonna

A keverékek fémzárolása mindaddig érvényes, míg valamennyi komponense megfelel a forgalmazás feltételeinek.

Függőcímke használat:

A keverékekre érvényes zöld, címkét értelemszerűen kell kitölteni.

Amennyiben nincs hivatalosan regisztrált fantázianév a fajösszetételt a címkén - a kiszerelt vetőmag esetében a csomagolási egységen - fel kell tüntetni. Ebben az esetben a fantázianév a címkén nem szerepelhet, de annak nincs akadálya, hogy az eredeti göngyölegben nyomtatott vagy egyéb formában feltüntetésre kerüljön.

15.1. Sugárkezelt magkeverék

A sugárkezelt anyag előállításához a keverékben lévő fajtával azonos fajtájú szántóföldön ellenőrzött vetőmagot kell használni (fajtatisztaság biztosítása a túlélő egyedek esetében).

Az „élő” vetőmagot keverés előtt jól elkülöníthetően meg kell festeni és festés után fémzárolni kell. Csak ezután keverhető a Növénytermesztési Hatóság engedélye alapján a sugárkezelt vetőmaggal.

A sugárkezelést végző nyilatkozattételre kötelezett a kezelésben részesített mag eredetére vonatkozóan, valamint arra, hogy a kezelés alatt az más maggal nem keveredett.

A fémzároltatónak a keverés után a tételt ismételtelen elő kell terjesztenie fémzárolásra. Az előterjesztésben közölni kell a keverési arányt, azt, hogy az élő vetőmag mely fémzárolt tételből származik, milyen színűre festették és abból a keverékben milyen mennyiséget használtak fel.

A keverék új fémzárolási számot kap.

A fémzárolási munkalap, a vetőmagminősítő bizonyítvány és az új függőcímke tartalmazza a keverékből képzett tétel azonosító adatait, a keverési arányt, a felhasznált fémzárolt vetőmag fémzárolási számát, minőségi paramétereit, és a megfestett élő mag színét. Megjegyzésben fel kell tüntetni a "sugárkezelt vetőmagkeverék" megnevezést.

16. Fémzárolt vetőmagvak kiserelése

Kiserelés a fémzárolt, minősített vetőmagtételnek meghatározott tömeghatárig kisebb göngyölegegységekbe történő csomagolása.

Vetőmag kiserelő, az a természetes, vagy jogi személy, illetve jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, aki megfelelő tárgyi és személyi feltételekkel rendelkezik, a Nébih MGEI VFO-nál névre és telephelyre szólóan nyilvántartásba vett és a kiserelési tevékenységet végzi. A Nébih MGEI feladata a nyilvántartott kiserelők listájának az illetékes VMKH VSZFO felé történő folyamatos karbantartása.

Kiserelő tevékenység vetőmag üzemi nyilvántartása

A kiserelő aláírásával hitelesített nyilvántartásnak naprakésznek kell lennie. Az alábbi adatok feltüntetése kötelező:

- a kiserelésre kerülő vetőmagtétel származása
- beérkezés időpontja
- fajnév (keverékek esetében az összetevők %-os aránya)
- fajtanév
- fémzárolási szám, vagy sajátjogú minősítés során kiadott azonosítási szám
- fémzárolás és a legutóbbi csírázóképeség-vizsgálat ideje
- vetőmag minősítése
- kiserelés előtti vetőmag mennyiség
- a kiserelés után a tasakok által tartalmazott vetőmag mennyisége (tömeg vagy magdarabszám)
- kiserelt egységek számát
- kiserelés időpontját
- a kiserelt tétel kiszállítása időpontjának a kiszállított mennyiségnek a terítési helyei szerint
- bérkiserelés esetén a kisereltető neve

A kiserelt egységek maximális tömeghatára:

Szántóföldi növények:

Növénycsoport	Kiserelt egységek maximális tömege
Gabonafélék, kukorica, borsó, csillagfűt fajok, földimogyoró, szója, napraforgó, csicseriborsó, lencse, szegletes lednek, burgonya,	10 kg
Cukorrépa, takarmányrépa	2,5 kg
Dohány, négermag	0,5 kg
Egyéb szántóföldi növényfajok	5 kg

Zöldségnövények:

Növénycsoport	Kiserelt egységek maximális tömege
Hüvelyesek	5 kg
Hagyma, turbolya, spárga, mángold, cékla, tarlórépa, görögdiinnye, sütőtök, tök, sárgarépa, retek, feketegyökér, spenót, mezei saláta,	500 g
Minden más zöldségfaj esetében	100 g

Azon fajoknál, melyek a szántóföldi vhr. 1-4 mellékletében, illetve a zöldség vhr. 1. és 4. mellékletében nem szerepelnek, kiserelés szempontjából a velük azonos ezermagtömegű fajok kiserelési határa az irányadó.

Valamennyi kiserelt egységen fel kell tüntetni a következő adatokat:

Szántóföldi növények esetében:

- a kiserelő nevét és címét, vagy a Nébih MGEI által adott azonosító jelét,
- az illetékes minősítő hatóság és tagállam megnevezését vagy annak kezdőbetűit
- a fémzárolási számot és egyéb azonosító számot
- a fémzárolás időpontját (év, hónap)
- a faj megjelölését, keverékek esetében a fajok százalékos összetételét vagy ha van, a bejegyzett fantázianevet,
- a fajta megnevezését –kivétel: vetőmagkeverékek és a kereskedelmi vetőmagvak,
- a szaporítási fokot a vetőmagkeverékek kivételével,
- a nettó tömeget vagy magdarabszámot, illetve, ha szemcsés növényvédőszer, inkrusztálás, granulálás vagy egyéb más adalékanyag használatára került sor, az adalékanyag jellegét, valamint az össztömeg és a tiszta vetőmag arányát,
- a csávázás tényét, a csávázószer nevét, felhasznált mennyiségét,
- „Nem takarmánynövény termesztésére” megjelölést az olyan fűfajták és keverékek vetőmagja esetén, amelyeken nem végeztek el a gazdasági értékvizsgálatot,
- vetőmagkeverék esetében a felhasználási célt,
- „EK” ’A’ kistasak” megjelölést a nem takarmány célú termesztésre szánt növényfajok vetőmagkeverékeit tartalmazó tasakok esetében, amelyeknek nettó tömege a 2 kg-ot nem haladja meg, leszámítva megfelelő esetben a granuláló szereket, csávázó anyagokat vagy egyéb szilárd adalékanyagokat a gabonafélék, olaj- és rostonövények, valamint répafélék kivételével,
- „EK ’B’ kistasak” megjelölést az I., II. és III. szaporítási fokú vetőmagvak, kereskedelmi vetőmagvak, illetve olyan vetőmagkeverékeket tartalmazó tasakok esetében, amelyek nem „EK ’A’ kistasakok” és amelyek tömege nem haladja meg az e rendeletben előírt határértékeket, leszámítva az esetleges granuláló szereket, csávázó anyagokat vagy egyéb szilárd adalékanyagokat a gabonafélék, olaj és rostonövények, valamint répafélék kivételével.
- „EK kistasak” megjelölést répafélék esetében,
- „Forgalomba hozatala csak Magyarországon engedélyezett” megjelölést a gabonafélék, olaj- és ipari növények, valamint a mellékletek ’D’ részeiben felsorolt fajok esetében.

Zöldségnövények esetében:

- „EU szabályok és szabványok „vagy „EK szabályok és szabványok” megjelölést
- a kiserelő nevét és címét, vagy a minősítő intézet által adott azonosító jelét
- a fémzárolás vagy a legutóbbi csírázóképeség-vizsgálat évét
- fajnevet
- fajtanevet
- szaporítási fokot: a certifikált vetőmag „C” vagy „Z” betűkkel, a standard vetőmagot „ST” betűkkel lehet jelölni
- fémzárolási számot vagy sajátjogú minősítés során kiadott azonosítási számot
- nettó vagy bruttó tömeget, illetve magdarabszámot, kivéve az 500 g-nál kisebb kiserelést, (tömeg feltüntetése esetén, ha szemcsés növényvédőszer, inkrusztálás, granulálás vagy egyéb más adalékanyag használatára került sor, az adalékanyag jellegét, valamint az össztömeg és a tiszta vetőmag arányát is fel kell tüntetni)

Fémzárolási szabályzat 7. kiadás - 2023.

- csávázás tényét, csávázószer nevét, felhasznált mennyiségét.
- bio vetőmag esetében a tanúsító szervezet ellenőrzési számát és hogy a vetőmag a bio vetőmag előállítás feltételeinek megfelel.

A fenti adatokat az Európai Unió valamely hivatalos nyelvén kiállított címkével, illetve a csomagolásra nyomtatott felirattal kell feltüntetni.

Magyarország területén forgalomba hozott vetőmagnál a faj nevét, a vetőmag minősítésének és csávázásának tényét magyar nyelven kel feltüntetni.

17. Növényvédelmi előírások

7/2001 FVM rendelet A növényegészségügyi feladatok végrehajtásának részletes szabályairól

17.1. Növényútlevél

Növényútlevelet kell kiállítani annak igazolására, hogy a növény, növényi termék előállítása, feldolgozása, forgalmazása és tárolása során a növény-egészségügyi követelményeket, illetve a különleges előírásokra vonatkozó rendelkezéseket a jogszabályokban meghatározott kötelezettség alapján nyilvántartásba vett termelők betartották.

A növényútlevél hatósági címkéből és meghatározott adatokat tartalmazó kísérő okmányból áll. A hatósági címkét csak egyszer lehet felhasználni, és megfelelő anyagból kell készíteni. A hatósági öntapadós címkék használata engedélyhez kötött. A kísérő okmány bármely olyan okmány lehet, amelyet általában kereskedelmi célra használnak.

A címkén az adatokat nyomtatott formában, az Európai Unió legalább egyik hivatalos nyelvén kell feltüntetni. Az elültetésre szánt a burgonya vetőgumóhoz kiadott növényútlevél esetében ez a külön jogszabályban előírt hatósági címke.

Amikor a növényútlevél a hatósági címkéből és a kísérő okmányból áll, akkor

- a) a növényútlevél hatósági címke részének legalább az 1-5. pontban felsorolt adatokat (ez a gyakorlatban az „Növényútlevél/Plantpassport” felirat, Nébih fejléces, egyedi sorszámozott címke, amin a termelő regisztrációs száma is megtalálható)
- b) a növényútlevél kísérő okmány részének legalább az 1-10. pontjában felsorolt adatokat kell tartalmaznia:

A növényútlevélen feltüntetendő adatok

1. Növényútlevél/Plantpassport
2. Az Európai Unió tagállama kódjának feltüntetése
3. A felelős hatóság vagy megkülönböztető kódjának feltüntetése
4. Növény-egészségügyi nyilvántartási szám
5. Egyéni sorozat vagy tétel szám
6. Botanikai név
7. Mennyiség
8. A megkülönböztető „ZP” jelzés az útlevél területi érvényességéhez, és ahol értelmezhető, a védett zóna(k) neve, amelyre a termék alkalmas
9. A megkülönböztető „RP” jelzés csereútlevél esetén, és ahol értelmezhető, az eredetileg nyilvántartásba vett előállító vagy importőr kódja
10. Harmadik országból származó termékeknél, ahol értelmezhető, a származási vagy feladási ország neve.

A növényútlevél sorszámozott és a rajta szereplő növény-egészségügyi regisztrációs szám a vármegyei kormányhivatal növény- és talajvédelmi igazgatósága által nyilvántartott és ellenőrzött termelő és forgalmazó azonosítására szolgál (pl. a magyar növény-egészségügyi regisztrációs szám szerkezete a következő: a régi HU-00-0000- 00000, az új HU 00 0000.

Olyan adat, amely egyéb jogszabály szerint a címkén feltüntetendő, illetve feltüntethető, szintén megadható a növényútlevél kísérő okmány részében, de világosan el kell különíteni a fentiekben meghatározott adatoktól.

Burgonya vetőgumók esetében a szántóföldi vhr. szerint meghatározott címke használható a növényútlevél helyett, amennyiben a címke tartalmaz arra vonatkozó igazolást, hogy a tétel megfelel a növényvédelmi jogszabályokban előírt követelményeknek. A tételek csak akkor szállíthatók be egy meghatározott védett zónába, és csak akkor szállíthatók egy védett zónán belül, ha a címkén vagy bármely más kereskedelmi okmányon feltüntették az érintett védett zónába, illetve azon belüli szállítást szabályozó előírásoknak való megfelelést.

Napraforgó, lucerna, szója, mustár, repce, rizs, len, vetőmagok esetében a szántóföldi vhr. szerint meghatározott címke használható a növényútlevél helyett, amennyiben a címke tartalmaz arra vonatkozó igazolást, hogy a tétel megfelel a növényvédelmi jogszabályokban előírt követelményeknek.

Paradicsom, bab, salottahagyma, vöröshagyma és metélőhagyma Szuperelit, Elit és certifikált tételeinek esetében a zöldség vhr. szerint meghatározott címke használható a növényútlevél helyett, amennyiben a címke tartalmaz arra vonatkozó igazolást, hogy a tétel megfelel a növényvédelmi jogszabályokban előírt követelményeknek.

Fémzárolás exportra (harmadik országba)

Export célra csak olyan vetőgumó és növény-egészségügyi vizsgálatköteles vetőmag szaporító tábla termése fémzárolható, amelyet a növényvédelmi hatóság az importáló ország növény-egészségügyi követelményeinek megfelelően elvégzett, szükség esetén laboratóriumi vizsgálattal kiegészített, jegyzőkönyvvel igazolt növény-egészségügyi ellenőrzések alapján alkalmasnak talált. A növényegészségügyért felelős hatóságnak nem kell kiadnia export engedélyt. Egyes harmadik országok bizonyos termékek bevitelét engedélyhez kötik. Az ebben meghatározott előírások teljesülését is ellenőrzi a növényegészségügyért felelős hatóság. Ha van ilyen előírás, az import engedély hiányában a hatóság nem végezheti el az export-vizsgálatot. Harmadik országba nem útlevél, hanem növény-egészségügyi bizonyítvány kíséri az árut.

Kiszerelés

A kiszerelési címkén a gumó méretet és a növény-egészségügyi regisztrációs számot is fel kell tüntetni. Mivel az EU tagállamaiból származó vetőgumó és vetőmag tételeket már nem kell ismételten fémzárolni, fémzárolási számként az eredeti (külföldi) fémzárolási szám tüntetendő fel.

17.2. Csávázószer jelölések a csomagolási egységeken

A csávázott vetőmag biztonságos használatát jelölő címkék alkalmazását a 1107/2009/EK rendeletben foglalt címkézési követelmények előírásait betartva kell végrehajtani.

17.2.1. Szántóföldi fajok

A növényvédelmi hatóság elfogadta a 2012. július 1. után forgalomba hozott szántóföldi növényfajok csávázott vetőmagját tartalmazó zsákokon az ESA által kidolgozott piktogramokat és általános tájékoztató szöveget tartalmazó címkék használatát. Ugyanakkor előírja, hogy a tájékoztató szövegét legalább 8-as betűmérettel kell megjeleníteni a címkén. Emellett kötelező feltüntetni a csávázó szerek hatóanyagát és márkanevét. A szántóföldi vetőmagok esetében ez a hatósági címkén megjeleníthető. A címkén vagy csomagolási egységeken a felhasznált csávázószer mennyiségét is fel kell tüntetni.

17.2.2. Zöldség vetőmag kiszerelések címkéin legalább 8-as betűmérettel feltüntetendő növényvédelmi tájékoztató információk:

- A kiskerti célú színes tasakos vetőmagok csomagolási egységein jól olvasható módon, legalább 8-as betűmérettel feltüntetendő információk magyar nyelven:
 - Csávázószer hatóanyaga, márkaneve, felhasznált mennyisége.
 - A veszélyes anyagok biztonságos használatára utaló (S2, S13, S20/21) mondatok, szövegszerűen:
 - Gyermekek kezébe nem kerülhet!
 - Élelmiszertől, italtól és takarmánytól távol tartandó!
 - Használat közben enni, inni, dohányozni nem szabad!
- Profi termelők számára értékesített vetőmagok csomagolási egységein legalább 8-as betűmérettel elhelyezendő információk magyar nyelven:
 - Csávázószer hatóanyaga, márkaneve, felhasznált mennyisége.
 - A veszélyes anyagok biztonságos használatára utaló (S2, S13, S20/21) mondatok szövegszerűen:
 - Gyermekek kezébe nem kerülhet!
 - Élelmiszertől, italtól és takarmánytól távol tartandó!
 - Használat közben enni, inni, dohányozni nem szabad!
 - Olvassa el a vetőmag kezelésére vonatkozó mellékelt tájékoztatót! *

A profi zöldségvetőmagoknál a csomagolási egységekhez mellékelni kell az Európai Vetőmag Szövetség (ESA) által kidolgozott piktogramokat, és az általános szöveget magyarul is legalább 8-as betűmérettel tartalmazó tájékoztató anyagot.

ESA által előírt kötelező piktogramok

Fémzárolási szabályzat 7. kiadás - 2023.
ESA által előírt figyelmeztető szöveg

HU Ezen vetőmag kezelése a vetőmag üzemek által kidolgozott minőségbiztosítási rendszer előírásainak betartásával történt. Az Ön és környezete megővése érdekében tartsa be az alábbi, csávázott vetőmagokra vonatkozó biztonsági előírásokat:

Általános előírások	Vetés közben
Tilos a csávázott vetőmagot feldolgozott vagy feldolgozatlan állapotban élelmezési és/ vagy takarmányozási célra felhasználni. Gyermeknek illetve házi- és vadon élő állatok nem kerülhetnek kapcsolatba vele. A vetőmagos zsákokat óvatosan mozgassa. Megfelelő védőfelszerelés használatával előzze meg a bőrrel való érintkezést illetve a ledörzsölődött por légzőszervekbe való bejutását a csávázott vetőmaggal történő munka vagy az eszközök tisztítása során. Étkezés előtt és a munka befejeztével alaposan mosson kezet és tisztítsa meg a munka során esetlegesen beszennyeződött bőrfelületeket. Szedje össze az elszóródott csávázott vetőmagot. Előzze meg a csávázott vetőmagok vagy a csávázó szer felszíni vizekbe jutását.	Pneumatikus vetőgépek esetében a magokról esetlegesen ledörzsölődő port, megfelelő csővezetékkel, a talaj felszínére vagy a barázdába kell levezetni. Mindig a területegységre előírt vetőmag mennyiséget alkalmazza. A vadállomány védelme érdekében, vetéskor fordítson figyelmet arra, hogy a csávázott vetőmag földdel teljesen be legyen fedve, kiváltképp a tábak szélein és a sorok végén.
Vetés előtt Kerülje a porral való érintkezést a vetőmagos zsákok felbontása, illetve a vetőgépek feltöltése és leürítése közben. A vetőmagos zsákban esetlegesen előforduló port semmi esetben se töltsé bele a vetőgépbe. Ne kezelje felül az egyszer már csávázott vetőmagot.	Vetés után A környezet károsításának megelőzése érdekében ne hagyja az üres vetőmagos zsákokat és a fel nem használt csávázott vetőmagot a tábla széleken, vagy egyéb nem művelt területen. Az üres vetőmagos zsákokat és a maradék vetőmagot a jogszabályban leírtak szerint kell ártalmatlanítani! A kimaradó felesleges vetőmagot minden esetben az eredeti zsákokba tegye vissza, az üres zsákokat más célra ne használja fel.

The ESA „European Seed Bag Labelling Initiative”

Minden fémzárolási előterjesztéskor a növényvédelmi címke meglétét ellenőrizni kell minden göngyölegen. Amennyiben a felügyelő a zsákon nem találja a címkét, azt jeleznie kell a területileg illetékes Növény-és Talajvédelmi Hatóság vezetőjének további intézkedésre.

A fenti címkézési kötelezettség nem vonatkozik a növényvédő szernek nem minősülő hatóanyagokat tartalmazó készítményekkel kezelt vetőmagokra.

18. Ismételt minőségellenőrzés

A vetőmagtétel a vetőmag tulajdonosának írásbeli kérelmére ismételt vizsgálatban részesíthető annak eldöntésére, hogy a vetőmag megtartotta-e forgalomképes minőségét.

Azon tételek terjeszthetők elő ismételt minőségellenőrzésre, melyeknek

- épek, sértetlenek a csomagolási egységei és azokon az előírt jelzések azonosítói hiánytalanul megvannak
- a függőcímkéken szereplő adatok a vetőmag minősítő bizonyítványon szereplő adatokkal azonosak, eltérés a mintavétel dátuma és a bizonyítvány kiadásának dátuma között lehet.

Sérült, azonosíthatatlan göngyöleg egységeket, illetve tasakokat a tételből ki kell emelni, ezek ellenőrzése nem lehetséges.

Az előterjesztett vetőmagtégeket szabályosan mintázni kell. Vizsgálati és letéti mintát kell képezni, a letéti minta őrzése a fémzároltató feladata.

A vetőmagtétel minőségét szabályos mintavétel és legalább csírázóképeség vizsgálat elvégzése után kell megállapítani, és amennyiben az a követelményeknek megfelel az eredeti címkére az új mintavétel dátumával minőségellenőrző címkét kell felülragasztani.

A vizsgálati eredményt Vizsgálati Jegyzőkönyvön kell közölni, a tétel nem kap új vetőmagminősítő bizonyítványt.

19. Címek

Nébih MGEI (Mezőgazdasági Genetikai Erőforrások Igazgatóság) 1024 Budapest, Keleti Károly u. 24. Tel: 06-1-336-9115

Nébih ÉLI KVL (Központi Vetőmagvizsgálati Laboratórium), 1024 Budapest, Kis Rókus u. 15/a.

Nébih ÉLI VVL (Velencei Virologiai Laboratórium), 2481 Velence, Ország út 23.

Nébih MGEI VFO (Vetőmag Felügyeleti Osztály), 1024 Budapest, Kis Rókus u. 15/b.

Nébih MGEI NÖNYO (Növénytermesztési Nyilvántartási Osztály), 1024 Budapest, Kis Rókus u. 15/a.

Baranya, Somogy és Tolna vármegye:

Baranya Vármegyei KH, Agrárügyi Főosztály, Vetőmag- és Szaporítóanyag-felügyeleti Osztály 7634 Pécs, Kodó dűlő 1. Tel: 06-72-511-190

Vas és Zala vármegye:

Vas Vármegyei KH, Élelmiszerlánc-biztonsági, Növény- és Talajvédelmi Főosztály, Vetőmag Felügyeleti Osztály 9762 Tanakajd, Ambrózy sétány 2. Tel: 94-514-740

Győr-Moson-Sopron és Komárom-Esztergom vármegye:

Győr-Moson-Sopron Vármegyei KH, Agrárügyi Főosztály, Vetőmag- és Szaporítóanyag-felügyeleti Osztály, 9028 Győr, Arató út 5. Tel: 06-96-896-012

Fejér és Veszprém vármegye, Pest vármegye dunántúli része:

Fejér Vármegyei KH, Agrárügyi Főosztály, Vetőmag- és Szaporítóanyag-felügyeleti Osztály 8000 Székesfehérvár, Major u. 18. Tel: 06-22-316-483

Pest vármegye keleti része, Jász-Nagykun-Szolnok vármegye, Nógrád vármegye és Heves vármegye:

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei KH, Agrárügyi Főosztály, Vetőmag- és Szaporítóanyag-felügyeleti Osztály 5000 Szolnok, Dózsa Gy. u. 15/a. Tel: 06-56-512-522

Bács-Kiskun vármegye, Csongrád vármegye és Békés vármegye:

Békés Vármegyei KH Agrárügyi Főosztály, Vetőmag- és Szaporítóanyag-felügyeleti Osztály 5600 Békéscsaba, Hunyadi tér 4. Tel: 06-66-520-450

Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye:

Hajdú-Bihar Vármegyei KH Agrárügyi Főosztály, Vetőmag- és Szaporítóanyag-felügyeleti Osztály 4031 Debrecen, Diószegi út 30. Tel: 06-52-550-744

Nébih MGEI Fajtakitermesztő Állomás 2213 Monorierdő, Beton út 86. Tel: 06- 29-419-332

20. Fémzárolással kapcsolatos hatósági ellenőrzések

Tényleges termés elszámoltatás

Címke elszámoltatás

Mintavételi ellenőrzés

Automata mintavevő ellenőrzés

Egyöntetűség vizsgálat

Szűrőpróbaszerű GMO szennyezettség ellenőrzés

Alkalmatlan minősítésű tételek elszámoltatása

Burgonya vetőgumó tárolás ellenőrzése

Vetőmagüzemek komplex ellenőrzése

Kiszerezési tevékenység ellenőrzése

Import letéti minták ellenőrzése

Nébih felé tett bejelentés kivizsgálása

1.sz. melléklet: Egyenlősített harmadik országok

Ország	Hatóság	Egyenlősített fajcsoport
Amerikai Egyesült Államok (USA)	USDA, Agricultural Marketing Service, Seed Regulatory and Testing Branch, 801 Summit Crossing, Suite C, <i>Gastonia</i> , NC 28054	2002/54/EC 66/401/EEC 66/402/EEC 2002/57/EC
Argentína	Instituto Nacional de Semillas (INASE), Av. Paseo Colón 922, 3 Piso, 1063 <i>Buenos Aires</i>	66/401/EEC 66/402/EEC 2002/57/EC
Ausztrália	Australian Seeds Authority Ltd., P. O. Box 187, <i>Lindfield</i> , NSW 2070	66/401/EEC 66/402/EEC 2002/57/EC
Chile	Ministerio de Agricultura, Servicio Agrícola y Ganadero, División de Semillas, Casilla 1167, Paseo Bulnes 140, <i>Santiago de Chile</i>	2002/54/EC 66/401/EEC 66/402/EEC 2002/57/EC
Dél-Afrikai Köztársaság	National Department of Agriculture, c/o S.A.N.S.O.R. Lynnwood Ridge, P. O. Box 72981, 0040 <i>Pretoria</i>	66/401/EEC 66/402/EEC — csak <i>Zea mays</i> és <i>Sorghum</i> spp. 2002/57/EC
Egyesült Királyság (Anglia)	Plant Varieties and Seeds Animal and Plant Health Agency (APHA) Eastbrook Shaftesbury Road Cambridge CB2 8DR United Kingdom	2002/54/EC 66/401/EEC 66/402/EEC 2002/57/EC
Izrael	Ministry of Agriculture and Rural Development, Plant Protection and Inspection Services, P. O. Box 78, <i>Beit-Dagan</i> 50250	66/401/EEC 66/402/EEC 2002/57/EC
Szerbia	Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management, Plant Protection Directorate, Omladinskih Brigada 1, 11070 <i>Novi Beograd</i> <i>A Mezőgazdasági Minisztérium felhatalmazta az alábbi intézményeket az OECD szerinti hatósági származási bizonyítvány kiállítására: National Laboratory for Seed Testing (Maksima Gorkog 30, 21000 Novi Sad), Maize Research Institute „Zemun Polje” (Slobodana Bajica 1, 11080 Zemun, Beograd)</i>	2002/54/EC 66/401/EEC 66/402/EEC 2002/57/EC
Kanada	Canadian Food Inspection Agency, Seed Section, Plant Health and Biosecurity Directorate, 59 Camelot Drive, Room 250, <i>Ottawa</i> , ON K1A 0Y9	66/401/EEC 66/402/EEC 2002/57/EC
Marokkó	D.P.V.C.T.R.F., Service de Controle des Semences et Plants, B. P. 1308 <i>Rabat</i>	66/401/EEC 66/402/EEC 2002/57/EC
Törökország	Ministry of Agriculture and Rural Affairs, Variety Registration and Seed Certification Centre, Gayret mah. Fatih Sultan Mehmet Bulvari No. 62, P. O. Box 30, 06172 Yenimahalle, <i>Ankara</i>	2002/54/EC 66/401/EEC 66/402/EEC 2002/57/EC
Új-Zéland	Ministry for Primary Industries, 25 „The Terrace” P. O. Box 2526, 6140 <i>Wellington</i>	2002/54/EC 66/401/EEC 66/402/EEC 2002/57/EC
Ukrajna	Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine Khreshchatyk str., 24. 01001. KYIV	66/402/EEC
Uruguay	Instituto Nacional de Semillas (INASE), Cno. Bertolotti s/n y Ruta 8 km 29, 91001 <i>Pando-Canelones</i>	66/401/EEC 66/402/EEC 2002/57/EC

2.sz. melléklet: Kérelem a csírázóképeségi vizsgálatok befejezését megelőzően forgalomba hozott vetőmagvak engedélyezéséhez

Alulírott vetőmag-előállító kérem, hogy az alábbi indokok alapján az általam minősítésre előterjesztett vetőmagtétel csírázóképeségi vizsgálatok befejezését megelőző forgalomba hozását a szántóföldi növényfajok vetőmagvainak előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 48/2004. (IV. 21.) FVM rendelet 6.§ alapján engedélyezze.

Indoklás:

.....
.....

A vetőmagtétel adatai:

Szállító – fémzároltató neve:	
Szállító – fémzároltató címe:	
Faj:	
Fajta:	
Szaporítási fok:	
Fémzárolási szám:	
Mintavétel időpontja:	
Garantált csírázóképeség:	
Forgalmazási időszak:	
Az első átvevő/vásárló neve:	
Az első átvevő/vásárló címe:	

Nyilatkozom, hogy a vetőmagtétel nem az Európai Unió tagállamain kívüli harmadik országból importált vetőmag.

Nyilatkozom, hogy a végleges vetőmagminősítő bizonyítványt a hivatalos vetőmagvizsgálat befejezését követő 30 napon belül átadom a fentnevezett első átvevőnek/vásárlónak, továbbá a vetőmagvak és szaporítóanyagok minősítésének és vizsgálatának díjtételeiről szóló 117/2004.(VII.9.) FVM rendelet 5.5.9. pontja szerinti díjat megfizetem.

.....
kérelmező cégszerű aláírása

Hely, Dátum

3.sz. melléklet: Vetőmagvizsgálati értesítés

NEMZETI ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI HIVATAL
MEZŐGAZDASÁGI GENETIKAI ERŐFORRÁSOK IGAZGATÓSÁG
1024 Budapest, Keleti K. u. 24

Ikt.szám:

Vetőmagvizsgálati értesítés

a csírázóképeségi vizsgálatok befejezését megelőzően forgalomba hozott vetőmagvak engedélyezéséről

A szántóföldi növényfajok vetőmagvainak előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 48/2004. (IV. 21.) FVM rendelet 6.§ alapján

engedélyezem

az alábbi vetőmagtétel csírázóképeségi vizsgálatok befejezését megelőző forgalomba hozását.

Igazolom, hogy a vetőmagtétel hivatalos vetőmagvizsgálati mintavétele megtörtént és a minősítő vizsgálat folyamatban van.

A vetőmagtétel adatai:

Szállító – fémzároltató neve:	
Szállító – fémzároltató címe:	
Faj:	
Fajta:	
Szaporítási fok:	
Fémzárolási szám:	
Mintavétel időpontja:	
Garantált csírázóképeség:	
Forgalmazási időszak:	
Az első átvevő neve:	
Az első átvevő címe:	

A szállító köteles a végleges vetőmagminősítő bizonyítványt a hivatalos vetőmagvizsgálat befejezését követő 30 napon belül az első vásárlónak átadni.

Hely, Dátum

.....
aláírás

4. sz. melléklet: Kereskedelmi szaporítási fokra fémzárolható fajok

Szántóföldi vhr. 3. melléklet:

Baltacím (*Onobrychis viciifolia* Scop.))
Barázdált csenkesz (*Festuca rupicola* Hack.)
Csicseriborsó (*Cicer arietinum* L.)
Csillagpázsit (*Cynodon dactylon* L.Pers.)
Fehérvirágú somkóró (*Melilotus albus* Medik.)
Felemáslevelű csenkesz (*Festuca heterophylla* Lam.)
Francia perje (*Arrhenatherum elatius* /L./P.Beauv.ex J.Presl. & C.Presl.)
Görögszéna (*Trigonella foenum-graecum* L.)
Kis komócsin (*Phleum nodosum* L.)
Lencse (*Lens culinaris* Medik.)
Magas tarackbúza (*Elytrigia elongata*)
Magyar rozsnok (*Bromus inermis* Leyss.)
Mungóbab (*Phaseolus mungo*)
Pannon bükköny (*Vicia pannonica* Crantz)
Sárgavirágú somkóró (*Melilotus officinalis*)
Sudár rozsnok (*Bromus erectus* Huds.)
Szegletes lednek (*Lathyrus sativus* L.)
Taréjos búzafű (*Agropyron cristatum* /L./Gaertn.)
Taréjos cincor (*Cynosurus cristatus* L.)
Tarka koronafürt (*Securigera varia* L.)
Veresnadrág csenkesz (*Festuca pseudovina* Hack.ex Wiesb.)
Zöld pántlikafű (*Phalaris arundinacea* L.)

Szántóföldi vhr. 4. melléklet:

Amaránt (*Amaranthus* spp.)
Átnőttlevelű szilfium (*Sylphium perfoliatum*)
Évelő rozs (*Secale cereanum*)
Fekete mustár (*Brassica nigra* /L./W.D.J.Koch)
Földimogyoró (*Arachis hypogaea* L.)
Mohar (*Setaria italica* L.)
Négermag (*Guizotia abyssinica* L.)
Szümcső (*Bunias orientalis*)

5. sz. melléklet: Standard zöldség vetőmag szaporító és forgalmazás kérelem

KÉRELEM

Standard zöldség vetőmag szaporító és forgalmazó nyilvántartásba vételére, mely nyilvántartásba vételt a zöldség szaporítóanyagok előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 50/2004 (IV.22.) FVM rendelet 13.§ és 20.§-a írja elő feltételként

Alulírott.....

.....(név, cím)

standard szaporítóként és forgalmazóként vállalom a fenti paragrafusok szerint előírt feltételek végrehajtását.

Kérelmező neve:.....

Kérelmező cég rövidített neve:.....

Kérelmező címe:.....

Kérelmező levelezési címe:.....

Kérelmező adószáma:.....

Kérelemben érintett telephely címe:.....

Kapcsolattartó személy neve:.....

Telefonszám:.....

Fax:.....

e-mail:.....

Terméktanácsai tagok nyilvántartási száma:.....

Standard vetőmag saját jogú minősítésében részesíteni kívánt növényfajok felsorolása:

.....
.....

Vállalom, hogy a tervezett, ill. megvalósult standard szaporítások listáját a mellékelt bejelentő íven az előírt határidőre eljuttatom a minősítő intézet telephely szerinti területileg illetékes Kormányhivatal vetőmag-felügyelőségéhez, annak érdekében, hogy az intézet eleget tudjon tenni a fenti rendelet 13.§ (6) pontja előírásainak.

Egyúttal tudomásul veszem, hogy ennek elmulasztása esetén a szaporítási jogosítvány visszavonásra kerül, mivel a rendeletben előírt feltételek nem teljesülnek.

(Jelölje X-el, ha az alábbi módon is segíteni kívánja a hatóság munkáját):

☐ Továbbá vállalom, hogy a standard szaporításokról szántóföldi jegyzőkönyveket vezetek, amiket a minősítő intézet részére elektronikus formában megküldök az utolsó szemlét követő legkésőbb 4 nappal, de a tervezett betakarítás előtt legkevesebb 10 nappal.

Kelt:

.....
kérelmező aláírása

A minősítő intézet

.....számon,
.....időponttól kezdődően nyilvántartásba vette.

.....
.....
osztályvezető

6. sz. melléklet: Fajtajelöltek fémzárolása kísérleti célra

NEMZETI ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI HIVATAL
Mezőgazdasági Genetikai Erőforrások Igazgatóság
Budapest, Keleti Károly u. 24., H-1024

Engedély száma:

ENGEDÉLY - KÉRELEM a 2004/842/EK Bizottsági Határozat alapján

Kérelem kelte	Növényfaj	Fajtanév (ha már van)	Fajtajelölt neve (nemesítői referencia)	Fajtavizsgálat nyilvántartási száma	Engedélyezni kért mennyiség (kg)	Kísérlet helye ill. tagállam jelzése	Kísérlet célja	GMO (igen / nem)

Kérelmező neve:

Kérelmező címe:

Kérelmező elérhetőségei:

Fajtafenntartó neve és címe:

Hibrid kombinációja:

A fajta morfológiai leírásának csatolása:

IGEN

NEM

A fenti adatok a valóságnak megfelelnek.

Kelt:

Aláírás és bélyegző